

UREDABA (EU) 2023/2845 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 13. prosinca 2023.

o izmjeni Uredbe (EU) br. 909/2014 u pogledu discipline namire, prekograničnog pružanja usluga, suradnje u području nadzora, pružanja pomoćnih usluga bankovnog tipa i zahtjeva za središnje depozitorije vrijednosnih papira iz trećih zemalja te o izmjeni Uredbe (EU) br. 236/2012

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljedivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (²),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom (³),

budući da:

- (1) Uredbom (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća (⁴) standardiziraju se zahtjevi za namiru finansijskih instrumenata i pravila za organizaciju i poslovanje središnjih depozitorija vrijednosnih papira (CSD-ovi) radi promicanja sigurne, učinkovite i neometane namire. Tom su uredbom uvedena kraća razdoblja namire, mjere discipline namire, strogi organizacijski zahtjevi, strogi zahtjevi za poslovanje i strogi bonitetni zahtjevi za CSD-ove, pojačani bonitetni i nadzorni zahtjevi za CSD-ove i druge institucije koje pružaju bankovne usluge kojima se podržava namira vrijednosnih papira te režim kojim se CSD-ovima koji imaju odobrenje za rad omogućava pružanje usluga u cijeloj Uniji.
- (2) Pojednostavljenje zahtjevâ u određenim područjima obuhvaćenima Uredbom (EU) br. 909/2014 i proporcionalniji pristup tim područjima bili bi u skladu s Komisijinim Programom za primjerenost i učinkovitost propisa (REFIT) u kojem se ističe potreba za smanjenjem troškova i pojednostavljenjem kako bi se ciljevi politika Unije ostvarili na najučinkovitiji način, a osobito je usmjeren na smanjenje regulatornih i administrativnih opterećenja.
- (3) Učinkovite i otporne infrastrukture za aktivnosti nakon trgovanja ključni su elementi za dobro funkcioniranje unije tržišta kapitala te jačaju napore s ciljem potpore ulaganjima, rastu i radnim mjestima u skladu s političkim prioritetima Komisije. Zbog toga je preispitivanje Uredbe (EU) br. 909/2014 jedna od ključnih mjera akcijskog plana Komisije o uniji tržišta kapitala utvrđenog u Komunikaciji Komisije od 24. rujna 2020. naslovljenoj „Unija tržišta kapitala za građane i poduzeća - novi akcijski plan“.

(¹) SL C 367, 26.9.2022., str. 3.

(²) SL C 443, 22.11.2022., str. 87.

(³) Stajalište Europskog parlamenta od 9. studenoga 2023. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 27. studenoga 2023.

(⁴) Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

- (4) Komisija je 2019. provela ciljano savjetovanje o primjeni Uredbe (EU) br. 909/2014. Povratne informacije primila je i od europskog nadzornog tijela (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) (ESMA) osnovanog Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća (⁹) i Europskog sustava središnjih banaka (ESSB). U primljenim povratnim informacijama navedeno je da dionici podupiru i smatraju relevantnim cilj Uredbe (EU) br. 909/2014 koji se odnosi na promicanje sigurne, učinkovite i neometane namire financijskih instrumenata te da nije potrebna veća reforma te uredbe. Izvješće koje je Komisija podnijela Europskom parlamentu i Vijeću u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 objavljeno je 1. srpnja 2021. Iako sve odredbe te uredbe nisu još primjenjive u punom opsegu, u izvješću su utvrđena područja u kojima je potrebno ciljano djelovanje kako bi se osiguralo proporcionalnije, učinkovitije i djelotvornije ostvarivanje cilja te uredbe.
- (5) CSD-ovi bi u svojim internim pravilima trebali moći odrediti koji događaji osim stečajnog postupka predstavljaju neispunjavanje obveza sudionika. Općenito, takvi se događaji odnose na neizvršenje prijenosa financijskih sredstava ili vrijednosnih papira u skladu s uvjetima i internim pravilima sustava za namiru vrijednosnih papira.
- (6) Uredbom (EU) br. 909/2014 uvedena su pravila o disciplini namire kako bi se spriječile i smanjile neuspjele namire transakcija vrijednosnim papirima i time omogućila sigurnost namire transakcija. Trebalo bi istražiti dodatne mjere i alate za poboljšanje učinkovitosti namire u Uniji, kao što su definiranje veličine transakcija ili djelomična namira. U skladu s tim, ESMA bi u bliskoj suradnji s članovima ESSB-om trebala preispitati najbolje prakse sektora, kako unutar Unije tako i na međunarodnoj razini, radi utvrđivanja svih relevantnih mera koje bi mogli provesti sustavi namire ili sudionici na tržištu, te izraditi ažurirani nacrt regulatornih tehničkih standarda o mjerama za sprečavanje neuspjelih namira kako bi se povećala učinkovitost namire.
- (7) Pravila uvedena Uredbom (EU) br. 909/2014 ponajprije obuhvaćaju zahtjeve za izvješćivanje, sustav novčanih kazni i obvezne nakupe. Trenutačno se primjenjuju samo zahtjevi za izvješćivanje i sustav novčanih kazni. Akumulirano iskustvo u primjeni sustava novčanih kazni te postupak izrade i utvrđivanja okvira za disciplinu namire, a posebno u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2018/1229 (⁹), omogućili su svim zainteresiranim stranama bolje razumijevanje tog okvira i izazova koji se javljaju u njegovoj primjeni. Osobito bi trebalo pojasniti područje primjene novčanih kazni i postupka obveznog nakupa utvrđenog u Uredbi (EU) br. 909/2014. Kako bi se zahtjevi koji se odnose na novčane kazne razlikovali od onih koji se odnose na obvezne nakupe, takve bi zahtjeve trebalo utvrditi u zasebnim člancima.
- (8) Neuspjele namire čiji se temeljni uzrok ne može pripisati sudionicima i operacije koje se ne smatraju trgovanjem ne bi trebale podlijetati novčanim kaznama ili obveznim nakupima jer primjena tih mera na takve neuspjelle namire i operacije ne bi bila izvediva ili bi mogla dovesti do štetnih posljedica za tržište. Kad je riječ o obveznim nakupima, to će vjerojatno biti slučaj s određenim transakcijama na primarnom tržištu, transakcijama financiranja vrijednosnih papira, korporativnim akcijama, reorganizacijama ili stvaranjem i otkupom udjela u fondovima, operacijama usklađivanja ili drugim vrstama transakcija za koje je postupak nakupa nepotreban. Slično tome, mjeru discipline namire ne bi se trebale primjenjivati na sudionike s neuspjelom namirom protiv kojih je pokrenut stečajni postupak ili ako su središnje druge ugovorne strane sudionici s neuspjelom namirom, osim za transakcije koje je skloplila središnja druga ugovorna strana u kojima ona ne posreduje među drugim ugovornim stranama.

(⁹) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

(⁹) Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/1229 od 25. svibnja 2018. o dopuni Uredbe (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda o disciplini namire (SL L 230, 13.9.2018., str. 1.).

- (9) Novčane kazne trebalo bi izračunavati za svaki dan poslovanja sve dok se namira ne izvrši. Pri definiranju parametara za izračun novčanih kazni trebalo bi uzeti u obzir mogućnost okružja s negativnim kamatnim stopama. Potrebno je ukloniti sve negativne poticaje za neuspjelu namiru koji bi mogli nastati u okružju s niskim ili negativnim kamatnim stopama kako bi se izbjegli neželjeni učinci na sudionika koji izvršava namiru. Komisija bi trebala redovito preispitivati parametre koji se upotrebljavaju za izračun novčanih kazni te bi slijedom toga trebala razmotriti moguće promjene metode koja se upotrebljava za izračun tih kazni, kao što je određivanje progresivnih stopa.
- (10) Obvezni nakupi mogli bi imati negativne učinke i u uobičajenim i u stresnim tržišnim uvjetima. Stoga bi obvezni nakupi trebali biti krajnja mjera i trebali bi se primjenjivati samo ako su istodobno ispunjena sljedeća dva uvjeta: prvo, primjena drugih mjer, kao što su novčane kazne ili suspenzije, od strane CSD-ova, središnjih drugih ugovornih strana ili mjestâ trgovanja, sudionika koji stalno i sustavno uzrokuju neuspjele namire, nije dovela do dugoročnog održivog smanjenja razine neuspjelih namira ili do održavanja smanjene razine neuspjelih namira u Uniji; i drugo, razina neuspjelih namira ima ili će vjerojatno imati negativan učinak na finansijsku stabilnost Unije.
- (11) Pri razmatranju uvođenja obveznih nakupa Komisija bi trebala, dodatno uz savjetovanje s Europskim odborom za sistemske rizike, zatražiti od ESMA-e da izradi analizu troškova i koristi. Na temelju te analize troškova i koristi Komisija bi trebala moći provedbenim aktom uvesti obvezne nakupe. U tom provedbenom aktu trebalo bi utvrditi na koje se finansijske instrumente ili kategorije transakcija trebaju primjenjivati obvezni nakupi.
- (12) Primjena nakupâ na lanac transakcija istim finansijskim instrumentom koje provode druge ugovorne strane koje su sudionici CSD-a mogla bi dovesti do nepotrebnih dvostrukih troškova i utjecati na likvidnost finansijskog instrumenta. Kako bi se izbjegle takve posljedice, sudionicima u takvim transakcijama trebao bi biti dostupan mehanizam prijenosa. Svakom sudioniku uključenom u lanac transakcija trebalo bi omogućiti da obvezu nakupa prenese na sljedećeg sudionika.
- (13) Obvezni nakupi omogućuju da prodavatelj kupcu plati razliku između cijene nakupa finansijskog instrumenta i njegove prvobitne cijene trgovanja samo ako je ta referentna cijena nakupa viša od prvobitne cijene trgovanja. Ta asimetrija kupcu bi donijela neopravданu korist u slučaju da je referentna cijena nakupa niža od prvobitne cijene trgovanja. Time bi se ujedno onemogućila primjena mehanizma prijenosa jer se, osobito, iznosi koje treba platiti mogu razlikovati od jednog do drugog koraka u lancu transakcija, ovisno o tome kada svaki posrednik izvršava nakup. Stoga bi tu asimetriju trebalo ukloniti kako bi se stranama u transakciji omogućilo da se primjenjuju isti ekonomski uvjeti koji bi se primjenjivali da je izvršena prvobitna transakcija.
- (14) Postupci obveznog nakupa na temelju Uredbe (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća⁽⁷⁾ prestali su se primjenjivati 1. veljače 2022. zbog stupanja na snagu Delegirane uredbe (EU) 2018/1229. Međutim, postupci obveznog nakupa na temelju Uredbe (EU) br. 236/2012 bili su neovisni od sustava na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 i trebali su se nastaviti primjenjivati. Stoga je primjeren u Uredbu (EU) br. 236/2012 ponovno uvesti odredbu kojom se uređuju obvezni nakupi. Transakcije koje će biti obuhvaćene područjem primjene te odredbe ne bi trebale podlijetati obveznim nakupima na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014.
- (15) Transakcije koje ne poravnava središnja druga ugovorna strana mogle bi biti nepokrivene kolateralom i stoga svaki član mjesata trgovanja ili strana u transakciji snosi rizik druge ugovorne strane. Premještanje tog rizika na druge subjekte, kao što su sudionici CSD-a, prisililo bi sudionike da svoju izloženost riziku druge ugovorne strane pokriju kolateralom, što bi moglo dovesti do neproporcionalnog povećanja troškova namire vrijednosnih papira. Stoga bi član mjesata trgovanja s neuspjelom namirou ili strana u transakciji s neuspjelom namirou, ovisno o slučaju, trebali snositi odgovornost za plaćanje razlike u cijeni, novčane naknade i troškova nakupa.

⁽⁷⁾ Uredba (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (SL L 86, 24.3.2012., str. 1.).

- (16) Kada se primjenjuju obvezni nakupi, Komisija bi trebala moći privremeno suspendirati njihovu primjenu u određenim iznimnim situacijama. Takva bi suspenzija trebala biti moguća za određene kategorije finansijskih instrumenata ako je to potrebno kako bi se izbjegla ili otklonila ozbiljna prijetnja finansijskoj stabilnosti ili urednom funkcioniranju finansijskih tržišta u Uniji. Takva suspenzija trebala bi biti proporcionalna tim ciljevima.
- (17) ESMA bi trebala izraditi ažurirani nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi se uzele u obzir izmjene Uredbe (EU) br. 909/2014 uvedene ovom Uredbom. Time bi se Komisiji omogućilo da izvrši sve potrebne ispravke ili izmjene radi pojašnjavanja zahtjeva utvrđenih u takvim postojećim regulatornim tehničkim standardima. ESMA bi također trebala izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda kako bi utvrdila pojedinosti mehanizma prijenosa, vrste transakcija za koje je postupak nakupa nepotreban i način na koji treba uzeti u obzir posebnosti malih ulagatelja pri provedbi obveznih nakupa.
- (18) Ako CSD ne izvrši namiru prije početka postupka izdavanja odobrenja za rad, u kriterijima kojima se određuje koja bi relevantna tijela trebala biti uključena u taj postupak trebalo bi uzeti u obzir očekivanu namiru kako bi se osiguralo da se uzmu u obzir stajališta svih relevantnih tijela koja bi mogla biti zainteresirana za djelatnosti tog CSD-a.
- (19) Ako novi CSD podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za rad, ali se usklađenost s određenim zahtjevima ne može procijeniti jer CSD još nije operativan, nadležno tijelo trebalo bi moći izdati odobrenje za rad ako može razumno prepostaviti da će taj CSD biti u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 kada stvarno počne obavljati svoje djelatnosti. Ta je procjena posebno relevantna u pogledu upotrebe tehnologije distribuiranog zapisa i primjene Uredbe (EU) 2022/858 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾.
- (20) Iako se Uredbom (EU) br. 909/2014 od nacionalnih nadzornih tijela zahtjeva suradnja s relevantnim tijelima i njihovo uključivanje, nacionalna nadzorna tijela nisu dužna obavijestiti ta relevantna tijela o tome jesu li i na koji način njihova stajališta uzeta u obzir u ishodu postupka izdavanja odobrenja za rad te jesu li tijekom redovitih preispitivanja i ocjena uočeni dodatni problemi. Relevantna tijela stoga bi trebala moći izdavati obrazložena mišljenja o odobrenju CSD-ova za rad i postupku preispitivanja i ocjene. Nadležna tijela trebala bi ta mišljenja uzeti u obzir ili objasniti zašto nisu postupila u skladu sa njima. Nadležna tijela trebala bi obavijestiti relevantna tijela, kao i druga tijela s kojima su se savjetovala, o rezultatima postupka izdavanja odobrenja za rad. Nadležna tijela trebala bi obavijestiti relevantna tijela, ESMA-u i kolegij o rezultatima postupka preispitivanja i ocjene.
- (21) Odredbe o vremenskim okvirima za izdavanje odobrenja CSD-u za izdvajanje osnovnih usluga treće strani ili za proširenje njegovih djelatnosti na određene druge usluge trebalo bi izmijeniti kako bi se uklonile nenamjerne nedosljednosti između tih vremenskih okvira i vremenskih okvira za postupak davanja općeg odobrenja.
- (22) Redovita preispitivanja i ocjene CSD-ova koje provode nadležna tijela potrebni su kako bi se osiguralo da CSD-ovi i dalje imaju odgovarajuće aranžmane, strategije, postupke i mehanizme za ocjenu rizika kojima su izloženi ili bi mogli biti izloženi odnosno koji bi mogli predstavljati prijetnju neometanom funkcioniranju tržištâ vrijednosnih papira. Međutim, iskustvo je pokazalo da godišnje preispitivanje i ocjena neproporcionalno opterećuju i CSD-ove i nadležna tijela te da imaju ograničenu dodanu vrijednost. Kako bi se ublažilo to opterećenje i izbjeglo udvostručavanje informacija iz jednog postupka u drugi, nadležna tijela trebala bi moći odrediti primjereniju učestalost za preispitivanje i ocjenu svakog CSD-a, pri čemu bi minimalna učestalost morala biti jedanput u svake tri godine. Nadalje, pri procjeni koja bi učestalost i podrobnost preispitivanja i ocjene bile primjerene nadležno tijelo trebalo bi razmotriti što bi bilo proporcionalno, uzimajući u obzir veličinu, sistemski značaj, profil rizika, prirodu, opseg i složenost CSD-a. Međutim, ne bi trebalo ugroziti nadzorne kapacitete nadležnih tijela i cilj

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2022/858 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o pilot-režimu za tržišne infrastrukture temeljene na tehnologiji distribuiranog zapisa i o izmjeni uredaba (EU) br. 600/2014 i (EU) br. 909/2014 te Direktive 2014/65/EU (SL L 151, 2.6.2022., str. 1.).

očuvanja finansijske stabilnosti. Stoga bi nadležna tijela i dalje trebala imati mogućnost provođenja dodatnog preispitivanja i ocjene. CSD-ovi koji pružaju pomoćne usluge bankovnog tipa također podliježu preispitivanju i ocjeni na temelju Direktive 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾.

- (23) CSD bi trebao biti spreman suočiti se sa scenarijima koji bi mu potencijalno mogli onemogućiti obavljanje ključnih operacija i usluga prema načelu kontinuiteta poslovanja te bi trebao procijeniti djelotvornost svih opcija za oporavak ili urednu likvidaciju u tim scenarijima. Uredbom (EU) br. 909/2014 uvedeni su zahtjevi u tom pogledu kojima se posebno predviđa da nadležno tijelo od CSD-a mora zahtijevati podnošenje odgovarajućeg plana oporavka te mora osigurati uspostavu i održavanje odgovarajućeg plana sanacije za svaki CSD. Međutim, trenutačno ne postoji usklađen sustav za sanaciju na kojem bi se mogao temeljiti plan sanacije. CSD-ovi koji imaju odobrenje za nuđenje pomoćnih usluga bankovnog tipa obuhvaćeni su područjem primjene Direktive 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾. Međutim, ne postoje posebne odredbe za CSD-ove koji nemaju odobrenje za pružanje takvih usluga te se stoga oni ne smatraju kreditnim institucijama na temelju Direktive 2014/59/EU koje imaju obvezu imati planove oporavka i sanacije. Stoga bi, u cilju boljeg usklađivanja zahtjeva koji se primjenjuju na CSD-ove, trebalo uvesti pojašnjenja, uzimajući pritom u obzir da u Uniji ne postoji okvir za oporavak i sanaciju za sve CSD-ove. Kako bi se izbjeglo udvostručavanje zahtjevâ, ako je za CSD sastavljen plan oporavka i sanacije na temelju Direktive 2014/59/EU, od tog CSD-a ne bi trebalo zahtijevati da pripremi planove oporavka ili uredne likvidacije na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 ako su informacije koje treba uključiti u te planove već dostavljene. Međutim, takvi CSD-ovi trebali bi svojem nadležnom tijelu dostaviti planove oporavka sastavljene na temelju te direktive.

- (24) Postupak utvrđen u Uredbi (EU) br. 909/2014 koji se odnosi na bilježničke usluge i usluge središnjeg vođenja računa koje pruža CSD u vezi s finansijskim instrumentima koncipiranim na temelju prava države članice koje nije pravo države članice u kojoj taj CSD ima odobrenje za rad pokazao se opterećujućim, a neki su od njegovih zahtjeva su nejasni. Taj je postupak doveo do neproporcionalno skupog i dugotrajnog procesa za CSD-ove. Taj bi postupak stoga trebalo pojasniti i pojednostaviti radi boljeg svaldavanja prepreka za prekograničnu namiru kako bi CSD-ovi koji imaju odobrenje za rad mogli u potpunosti iskoristiti slobodu pružanja usluga unutar Unije. Ne dovodeći u pitanje mјere koje CSD-ovi moraju poduzeti kako bi svojim korisnicima omogućili usklađivanje s nacionalnim pravom, trebalo bi biti jasno koji je relevantni pravni okvir za procjenu koju CSD mora provesti na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 u vezi s mјerama koje namjerava poduzeti kako bi svojim korisnicima omogućio usklađivanje s pravom druge države članice te bi ta procjena trebala biti ograničena samo na dionice. Nadležnom tijelu države članice domaćina trebalo bi ponuditi mogućnost iznošenja primjedbi na procjenu povezanu s pravom te države članice. Konačnu odluku trebalo bi prepustiti nadležnom tijelu matične države članice.

- (25) Kako bi se omogućila bolja suradnja u pogledu nadzora nad CSD-ovima koji pružaju prekogranične usluge, nadležno tijelo matične države članice trebalo bi moći pozvati osoblje nadležnih tijela država članica domaćina i ESMA-e da sudjeluje u izravnom nadzoru u podružnicama. Nadležno tijelo matične države članice također bi trebalo dostaviti ESMA-i i kolegiju nalaze izravnog nadzora i informacije o korektivnim mјerama ili sankcijama o kojima je odlučilo.

⁽⁹⁾ Direktiva 2013/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o pristupanju djelatnosti kreditnih institucija i bonitetnom nadzoru nad kreditnim institucijama, izmjeni Direktive 2002/87/EZ te stavljanju izvan snage direktiva 2006/48/EZ i 2006/49/EZ (SL L 176, 27.6.2013., str. 338.).

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktive 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 173, 12.6.2014., str. 190.).

- (26) Uredbom (EU) br. 909/2014 zahtjeva se suradnja tijela koja su zainteresirana za poslovanje CSD-ova koji nude usluge u vezi s financijskim instrumentima koncipiranim na temelju prava više od jedne države članice. Međutim, nadzorni aranžmani i dalje su fragmentirani te mogu dovesti do razlika u dodjeli i prirodi nadzornih ovlasti ovisno o dotočnom CSD-u. Takođe se fragmentacijom stvaraju prepreke prekograničnom pružanju usluga središnjih depozitorija vrijednosnih papira u Uniji, zadržavaju preostale neučinkovitosti na tržištu namire Unije te se negativno utječe na stabilnost njezinih financijskih tržišta. Iako je Uredbom (EU) br. 909/2014 predviđena mogućnost osnivanja kolegijâ, ta se mogućnost rijetko koristila. Kako bi se osigurala djelotvorna i učinkovita koordinacija nadzora koji provode nadležna tijela, osnivanje kolegijâ trebalo bi postati obvezno pod određenim uvjetima. Trebalo bi osnovati kolegij supervizora za CSD-ove za čije se djelatnosti smatra da su od znatne važnosti za funkcioniranje tržištâ vrijednosnih papira i zaštitu ulagatelja u najmanje dvjema državama članicama domaćinima. Kolegij osnovan na temelju ove Uredbe ne bi trebao sprečavati ili zamjeniti druge oblike suradnje među nadležnim tijelima. ESMA bi trebala izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja kriterija na temelju kojih se može odrediti jesu li djelatnosti od znatne važnosti. Članovi kolegija trebali bi imati mogućnost zatražiti da kolegij donese neobvezujuće mišljenje o pitanjima utvrđenima tijekom preispitivanja i ocjene CSD-a ili tijekom preispitivanja i ocjene pružateljâ pomoćnih usluga bankovnog tipa, ili o pitanjima koja se odnose na proširenje ili izdvajanje djelatnosti i usluga koje pruža CSD ili o svakom potencijalnom kršenju zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 909/2014 koje proizlazi iz pružanja usluga u državi članici domaćinu. Neobvezujuća mišljenja trebalo bi donositi običnom većinom glasova.
- (27) Slijedom nekoliko čimbenika ESMA i nadležna tijela trenutačno imaju ograničene informacije o uslugama koje CSD-ovi trećih zemalja nude u vezi s financijskim instrumentima koncipiranim na temelju prava države članice. Prvi je razlog vremenski neograničena odgoda primjene zahtjevâ za priznavanje CSD-ova trećih zemalja koji su već pružali usluge središnjeg vodenja računa i bilježničke usluge u Uniji prije datuma početka primjene Uredbe (EU) br. 909/2014 na temelju članka 69. stavka 4. te uredbe. Drugi je razlog činjenica da CSD treće zemlje, ako pruža samo uslugu namire, ne podliježe zahtjevima za priznavanje. Treći je razlog činjenica da se Uredbom (EU) br. 909/2014 od CSD-ova trećih zemalja ne zahtjeva da obavijeste tijela Unije o svojim djelatnostima povezanimi s financijskim instrumentima koncipiranim na temelju prava države članice. Zbog nedostatka informacija ni izdavatelji ni javna tijela na razini Unije ili na nacionalnoj razini nisu mogli procijeniti djelatnosti tih CSD-ova u Uniji kad je to bilo potrebno. Stoga bi CSD-ovi trećih zemalja trebali biti dužni obavijestiti tijela Unije o svojim djelatnostima povezanimi s financijskim instrumentima koncipiranim na temelju prava države članice.
- (28) Uredbom (EU) br. 909/2014 od CSD-a se zahtjeva da ima upravljačko tijelo u kojem je neovisna najmanje jedna trećina članova, no ne manje od dva njegova člana. Kako bi se osigurala dosljednija primjena koncepta neovisnosti, taj bi koncept trebalo pojasniti u skladu s definicijom „neovisnog člana” iz Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾.
- (29) Uredba (EU) br. 909/2014 ne sadržava posebne zahtjeve koji se primjenjuju u slučaju stjecanja ili povećanja kvalificiranih udjela u kapitalu CSD-ova. Takve zahtjeve, uključujući zahtjeve u pogledu postupaka koje treba slijediti, trebalo bi stoga uvesti radi osiguravanja dosljedne primjene zahtjevâ u pogledu dioničarske strukture CSD-a, a oni bi trebali biti slični odredbama utvrđenima u Uredbi (EU) br. 648/2012 i Direktivi 2013/36/EU. ESMA bi trebala izraditi smjernice za procjenu prikladnosti osoba koje će upravljati poslovanjem CSD-a, kao i o postupovnim pravilima i kriterijima ocjenjivanja za bonitetnu procjenu izravnih ili neizravnih stjecanja i povećanja udjela u CSD-ovima.
- (30) Kako bi se osigurala pravna sigurnost u pogledu ključnih aranžmana o kojima bi odbori korisnika trebali savjetovati upravljačko tijelo, trebalo bi dodatno pojasniti koji su elementi uključeni u „razinu usluge”.

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (SL L 201, 27.7.2012., str. 1.).

- (31) S obzirom na njihovu središnju ulogu u pogledu sigurnosti transakcija, CSD-ovi ne bi trebali samo smanjiti rizike povezane s čuvanjem i namirom transakcija vrijednosnim papirima, već bi također trebali nastojati svesti te rizike na najmanju moguću mjeru.
- (32) Pojedini CSD-ovi s poslovnim nastanom u Uniji upravljaju sustavima za namiru vrijednosnih papira koji primjenjuju odgodenu neto namiru. Ti bi CSD-ovi trebali na odgovarajući način mjeriti i pratiti rizike koji proizlaze iz upotrebe takve namire te upravljati njima.
- (33) U određenim okolnostima vrijednosni papir mogao bi biti koncipiran na temelju prava o trgovackim društvima ili drugog sličnog prava dviju različitih država članica. To se posebno odnosi na dužničke vrijednosne papire u slučaju kad je izdavatelj osnovan u jednoj državi članici, a vrijednosni papiri izdaju se na temelju prava druge države članice. Važno je pojasniti da bi se u takvim slučajevima trebalo nastaviti primjenjivati pravo trgovackih društava ili drugo slično pravo obiju država članica. Odabir primjenjivog prava ne bi trebao biti uređen Uredbom (EU) br. 909/2014 te bi stoga trebao ostati diskrecijsko pravo izdavatelja ili bi trebao biti na drugi način utvrđen zakonom.
- (34) Kako bi se osiguralo da se izdavatelji koji evidentiraju svoje vrijednosne papire u CSD-u s poslovnim nastanom u drugoj državi članici mogu uskladiti s relevantnim odredbama prava trgovackih društava ili drugog sličnog prava te države članice, države članice trebale bi redovito ažurirati popis takvih ključnih relevantnih odredaba nacionalnog prava i dostaviti ga ESMA-i za potrebe objave.
- (35) Kako bi se izbjegao rizik namire zbog nesolventnosti posrednika za namire, CSD bi trebao namiriti, kad god je to praktično i dostupno, gotovinska plaćanja svojeg sustava za namiru vrijednosnih papira putem računa otvorenih pri središnjoj banci. Ako ta opcija nije praktična i dostupna, primjerice ako CSD ne ispunjava uvjete za otvaranje računa pri središnjoj banci koja nije središnja banka njegove matične države članice, CSD bi trebao moći namiriti gotovinska plaćanja za sve svoje sustave za namiru vrijednosnih papira ili za neke od njih u valuti koja nije valuta zemlje u kojoj CSD ima poslovni nastan putem računa otvorenih pri CSD-ovima ili pri kreditnim institucijama koje imaju odobrenje za pružanje bankovnih usluga pod uvjetima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 909/2014.
- (36) Kako bi se bolje poduprla učinkovitost tržišta namire, produbila tržišta kapitala i poboljšala prekogranična namira, CSD koji ima odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014, čiji se relevantni rizici već prate, trebalo bi moći ponuditi usluge koje se odnose na namiru gotovinskih plaćanja CSD-ovima koji nemaju odobrenje za rad na temelju Direktive 2013/36/EU u valuti koja nije valuta zemlje u kojoj CSD koji se želi koristiti tim uslugama ima poslovni nastan, neovisno o tome jesu li dio iste grupe društava. Odobrenje za imenovanje CSD-ova ili kreditnih institucija trebalo bi se koristiti samo za namiru gotovinskih plaćanja za sve sustave za namiru vrijednosnih papira ili za neke od tih sustava CSD-a koji se želi koristiti pomoćnim uslugama bankovnog tipa. Takvo odobrenje ne bi se smjelo koristiti u svrhu obavljanja bilo koje druge djelatnosti. CSD koji namjerava namiriti gotovinska plaćanja za sve svoje sustave za namiru vrijednosnih papira ili za neke od njih putem vlastitih računa ili koji na drugi način namjerava pružati pomoćne usluge bankovnog tipa također bi trebao moći dobiti odobrenje za to pod uvjetima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 909/2014.
- (37) Ispod odgovarajućeg praga CSD-ovi koji nemaju odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa trebali bi moći namiriti gotovinska plaćanja putem računa otvorenih pri CSD-ovima koji imaju odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 i putem računa otvorenih pri bilo kojoj kreditnoj instituciji, u bilo kojoj valutu. Taj bi se prag trebao sastojati od najvećeg ukupnog iznosa za takvu namiru gotovinskih plaćanja. Osim toga, prag bi trebalo podesiti na način kojim se promiče učinkovitost namire i omogućuje CSD-ovima da dosegnu razinu gotovinske namire iznad koje postaje relevantno zatražiti bankovno odobrenje na temelju Direktive 2013/36/EU ili povezati se sa središnjom bankom izdavanja, te bi istodobno trebalo osigurati financijsku stabilnost i ograničiti rizike koji proizlaze iz odstupanja primjenjivih na temelju tog praga. Pri podešavanju praga trebalo bi uzeti u obzir potrebu da CSD mora moći namiriti plaćanja u različitim valutama, posebno za najlikvidnije valute, te istodobno odrediti odgovarajuće ograničenje koje bi se primjenjivalo na CSD u cjelini. Pri podešavanju praga trebalo bi uzeti u obzir i potrebu da se izbjegne nenamjerno napuštanje namire u novcu središnje banke.

- (38) Kao specijaliziranom stručnom tijelu u području bankarstva i kreditnog rizika europskom nadzornom tijelu (Europsko nadzorno tijelo za bankarstvo) (EBA), osnovanom Uredbom (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća (⁽¹²⁾), trebalo bi povjeriti izradu nacrta regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja odgovarajućeg praga i određivanja povezanih odgovarajućih zahtjeva za upravljanje rizikom i bonitetnih zahtjeva. EBA bi trebala blisko surađivati i s članovima ESSB-a i s ESMA-om. Komisiju bi stoga trebalo ovlastiti za donošenje tih regulatornih tehničkih standarda u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). Nadležna tijela, koja redovito prate prag, trebala bi svoje nalaze zajedno s podacima na kojima se temelje dostaviti ESMA-i i EBA-i, a svoje nalaze članovima ESSB-a, osobito kako bi ih se uključilo u redovito izvješće o pomoćnim uslugama bankovnog tipa koje bi EBA trebala pripremiti u suradnji s članovima ESSB-a i s ESMA-om.
- (39) CSD-ovi, uključujući one koji imaju odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa, i imenovane kreditne institucije trebali bi pokriti relevantne rizike u svojim okvirima za upravljanje rizicima i bonitetnim okvirima. Alati za pokrivanje tih rizika trebali bi uključivati održavanje dovoljno kvalificiranih likvidnih sredstava u svim relevantnim valutama i osiguravanje dovoljne robusnosti scenarija otpornosti na stres. CSD-ovi bi isto tako trebali osigurati da se odgovarajućim likvidnosnim rizicima upravlja i da su pokriveni vrlo pouzdanim aranžmanima financiranja dogovorenima s kreditno sposobnim institucijama; ti aranžmani trebali bi biti namjenski ili bi trebali imati sličnu pouzdanost. CSD-ovi koji pružaju pomoćne usluge bankovnog tipa trebali bi također imati posebna pravila i postupke za ublažavanje potencijalnih kreditnih, likvidnosnih i koncentracijskih rizika koji proizlaze iz pružanja tih usluga. EBA bi trebala izraditi nacrt regulatornih tehničkih standarda radi ažuriranja postojećih regulatornih tehničkih standarda kako bi se uzele u obzir te promjene bonitetnih zahtjeva. Time bi se Komisiji omogućilo da provede potrebne izmjene kako bi se pojasnili zahtjevi utvrđeni u takvim regulatornim tehničkim standardima, kao što su oni povezani s upravljanjem potencijalnim manjkom likvidnosti.
- (40) Pokazalo se da je relevantnim tijelima i nadležnim tijelima razdoblje od samo mjesec dana za izdavanje obrazloženog mišljenja o odobrenju za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa prekratko da bi mogli provesti potkrijepljenu analizu. Stoga bi u ovoj Uredbi trebalo predvidjeti dulje razdoblje, od dva mjeseca.
- (41) Kako bi se CSD-ovima s poslovnim nastanom u Uniji i CSD-ovima trećih zemalja osiguralo dovoljno vremena za podnošenje zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad i priznavanje njihovih djelatnosti, datum početka primjene zahtjeva za izdavanje odobrenja za rad i priznavanje tih djelatnosti iz Uredbe (EU) br. 909/2014 prvotno je bio odgođen do donošenja odluke o odobrenju za rad ili priznavanju na temelju te uredbe. Od stupanja na snagu te uredbe proteklo je dovoljno vremena. Ti bi se zahtjevi stoga trebali početi primjenjivati sada kako bi se osiguralo, s jedne strane, da su uvjeti tržišnog natjecanja jednaki za sve CSD-ove koji nude usluge u vezi s finansijskim instrumentima koncipiranim na temelju prava države članice i, s druge strane, da tijela na razini Unije i na nacionalnoj razini imaju potrebne informacije kako bi se osigurala zaštita ulagatelja i pratila finansijsku stabilnost.
- (42) Uredbom (EU) br. 909/2014 trenutačno se od ESMA-e zahtijeva da u suradnji s EBA-om, nacionalnim nadležnim tijelima i relevantnim tijelima priprema godišnja izvješća o 12 tema i podnosi ih Komisiji jednom godišnje. Taj je zahtjev neproporcionalan s obzirom na prirodu određenih tema za koje nije potrebno godišnje ažuriranje. Učestalost i broj tih izvješća trebalo bi stoga prilagoditi kako bi se smanjilo opterećenje ESMA-e i nadležnih tijela te istodobno osiguralo da se Komisiji dostavljaju informacije koje su joj potrebne za preispitivanje provedbe Uredbe (EU) br. 909/2014. Međutim, s obzirom na izmjene sustava discipline namire iz Uredbe (EU) br. 909/2014 koje su uvedene ovom Uredbom, primjerno je zahtijevati od ESMA-e da redovito priprema izvješća Komisiji o pojedinim dodatnim temama, kao što su mjere koje su poduzela nadležna tijela kako bi odgovorila na situacije u kojima je učinkovitost namire CSD-a tijekom šestomjesečnog razdoblja znatno niža od prosječnih razina učinkovitosti namire zabilježenih na tržištu Unije i mogućnost primjene dodatnih regulatornih alata za poboljšanje učinkovitosti namire u Uniji. Nadalje, ESMA bi u suradnji s članovima ESSB-a također trebala podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o mogućem skraćivanju ciklusa namire radi utjecanja na moguća buduća kretanja u tom pogledu. EBA bi trebala pripremiti godišnje izvješće usmjereno na nalaze nadležnih tijela koji su rezultat njihova

(¹²) Uredba (EU) br. 1093/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za bankarstvo), kojom se izmjenjuje Odluka br. 716/2009/EZ i stavlja izvan snage Odluke Komisije 2009/78/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 12.).

praćenja praga za namiru gotovinskih plaćanja. ESMA bi na zahtjev Komisije trebala dostaviti analizu troškova i koristi koja bi se trebala upotrebljavati kao osnova za provedbeni akt o obveznim nakupima.

- (43) Kako bi se osigurala djelotvornost ove Uredbe, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a kako bi se pri izradi parametara za izračun razine novčanih kazni uzeli u obzir trajanje neuspjele namire, razina neuspjelih namira prema kategoriji finansijskih instrumenata i učinak koji niske ili negativne kamatne stope mogu imati na poticaje drugih ugovornih strana i na neuspjele namire i kako bi se preispitali ti parametri te kako bi se utvrdilo za koje se temeljne uzroke neuspjele namire ne treba smatrati da se mogu pripisati sudionicima i koje operacije ne treba smatrati trgovanjem. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.⁽¹³⁾. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (44) Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje, u skladu s člankom 290. UFEU-a i člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010 i Uredbe (EU) br. 1095/2010, regulatornih tehničkih standarda koje su izradile EBA i ESMA u pogledu: specifikacija postupka obveznog nakupa koje se odnose na pojedinosti mehanizma prijenosa, vrsta transakcija za koje je postupak nakupa nepotreban i načina na koji treba uzeti u obzir posebnosti malih ulagatelja pri provedbi obveznih nakupa; informacija koje moraju dostaviti CSD-ovi trećih zemalja; uvjeta pod kojima se za djelatnosti CSD-a smatraju da su od znatne važnosti; pravila i postupaka koje mora utvrditi CSD koji pruža pomoćne usluge bankovnog tipa; pojedinosti o mjerenu i praćenju kreditnih i likvidnosnih rizika u vezi s odgodenom neto namirom, upravljanju tim rizicima i izvješćivanju o njima od strane CSD-ova; pragu ispod kojeg se CSD-ovi mogu poslužiti bilo kojom kreditnom institucijom za namiru gotovinskih plaćanja; i ažuriranih bonitetnih zahtjeva za likvidnost te pravila i postupaka o kreditnim, likvidnosnim i koncentracijskim rizicima u slučaju CSD-ova koji imaju odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa.
- (45) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu izmjena uvedenih ovom Uredbom, osobito u pogledu primjene i suspenzije zahtjeva za obvezni nakup ako se ti zahtjevi primjenjuju, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁴⁾. Komisija bi trebala donijeti provedbene akte koji se odmah primjenjuju kada, u opravdanim slučajevima povezanim s primjenom i suspenzijom obveznih nakupa, to zahtjevaju krajnje hitni razlozi.
- (46) Delegirani i provedbeni akti doneseni u skladu s člancima 290. i 291. UFEU-a čine pravne akte Unije. Na temelju članka 127. stavka 4. i članka 282. stavka 5. UFEU-a potrebno je savjetovanje s Europskom središnjom bankom (ESB) u slučaju svakog predloženog akta Unije iz nadležnosti ESB-a. Kada je na temelju Ugovorâ potrebno savjetovanje s ESB-om, potrebno je na odgovarajući način savjetovati se s ESB-om o delegiranim i provedbenim aktima donesenima na temelju ove Uredbe.

⁽¹³⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

⁽¹⁴⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

- (47) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, to jest povećanje pružanja prekogranične namire od strane CSD-ova, smanjenje administrativnog opterećenja i troškova usklađivanja te osiguravanje dovoljne količine informacija kako bi tijela mogla pratiti rizike, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njihova opsega i učinaka oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mјere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.
- (48) Primjenu revidiranog područja primjene pravila o novčanim kaznama, nove zahtjeve u pogledu osnivanja kolegijâ supervizora, obavijest koju CSD-ovi trećih zemalja dostavljaju o osnovnim uslugama koje pružaju u vezi s finansijskim instrumentima koncipiranim na temelju prava države članice, nova pravila o odgođenoj neto namiri, revidirani prag ispod kojeg kreditne institucije mogu ponuditi namiru gotovinskih plaćanja za dio sustava za namiru vrijednosnih papira CSD-a i revidirane bonitetne zahtjeve koji se primjenjuju na kreditne institucije ili CSD-ove koji imaju odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa u skladu s člankom 59. Uredbe (EU) br. 909/2014 trebalo bi ili odgoditi ili bi one trebale podlijegati odgovarajućim prijelaznim odredbama kako bi se osiguralo dovoljno vremena za donošenje potrebnih delegiranih akata kojima se podrobnije utvrđuju takvi zahtjevi. S obzirom na izmjene uvedene ovom Uredbom u pogledu postupka koji se odnosi na slobodu pružanja usluga u drugoj državi članici, također je primjeren pojasniti pravila koja bi se trebala primjenjivati na pružanje usluga od strane CSD-ova u državama članicama koje nisu matična država članica i na uspostavu podružnice u drugoj državi članici. S obzirom na izmjene uvedene ovom Uredbom u pogledu učestalosti i sadržaja izvješća koja ESMA mora podnositи Komisiji, primjenu odredaba kojima se uređuje sadržaj pojedinih od tih izvješća trebalo bi odgoditi kako bi se osiguralo da ESMA ima dovoljno vremena za pripremu novih izvješća i da će se samo izvješća koja se moraju pripremiti u skladu s postojećim odredbama morati podnijeti do 30. travnja 2024.
- (49) Uredbe (EU) br. 909/2014 i (EU) br. 236/2012 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 909/2014

Uredba (EU) br. 909/2014 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 2. stavku 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 26. zamjenjuje se sljedećim:

„26. „neispunjavanje obveze”, u odnosu na sudionika, znači situacija kada je pokrenut stečajni postupak protiv sudionika, kako je definiran u članku 2. točki (j) Direktive 98/26/EZ, ili događaj koji je u internim pravilima CSD-a definiran kao neispunjavanje obveze;”;

(b) dodaju se sljedeće točke:

„47. „grupa” znači grupa u smislu članka 2. točke 11. Direktive 2013/34/EU;

48. „uska povezanost” znači uska povezanost kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 35. Direktive 2014/65/EU;

49. „kvalificirani udjel” znači izravni ili neizravni udjel u CSD-u koji predstavlja najmanje 10 % kapitala ili glasačkih prava, kako je utvrđeno u člancima 9., 10. i 11. Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*), ili koji omogućuje ostvarivanje znatnog utjecaja na upravljanje CSD-om;

50. „odgođena neto namira“ znači mehanizam namire u kojem nalozi za prijenos gotovine ili vrijednosnih papira u vezi s transakcijama vrijednosnim papirima sudionikâ u sustavu za namiru vrijednosnih papira podliježu netiranju i u kojem se namira neto potraživanja i obveza sudionikâ izvršava na kraju unaprijed definiranih ciklusa namire tijekom ili na kraju dana poslovanja.

(*) Direktiva 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnoću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ (SL L 390, 31.12.2004., str. 38.).”;

2. u članku 6. stavku 5. prvi i drugi podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„5. ESMA u bliskoj suradnji s članovima ESSB-a izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja mjera za sprečavanje neuspjelih namira kako bi se povećala učinkovitost namire, a posebno:

- (a) mjera koje investicijska društva moraju poduzeti u skladu sa stavkom 2. prvim podstavkom;
- (b) pojedinosti o postupcima kojima se olakšava namira iz stavka 3., koji bi mogli uključivati definiranje veličina transakcija, djelomičnu namiru neuspjelih trgovanja i upotrebu programâ automatskog davanja/uzimanja zajmova, koje pružaju određeni CSD-ovi; i
- (c) pojedinosti o mjerama za poticanje i stimuliranje pravodobne namire transakcija iz stavka 4.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. srpnja 2025.”;

3. članak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 7.

Mjere za smanjivanje neuspjelih namira

1. CSD za svaki sustav za namiru vrijednosnih papira kojim upravlja uspostavlja sustav za praćenje neuspjelih namira transakcija finansijskim instrumentima iz članka 5. stavka 1. CSD podnosi redovita izvješća nadležnom tijelu i relevantnim tijelima u kojima navodi broj neuspjelih namira, pojedinosti o njima i sve ostale relevantne informacije, uključujući mjere koje predviđaju CSD i njegovi sudionici za poboljšanje učinkovitosti namire. Ta izvješća CSD objavljuje jednom godišnje u zbirnom i anonimiziranom obliku. Nadležna tijela dijele s ESMA-om sve relevantne informacije o neuspjelim namirama.

2. CSD za svaki sustav za namiru vrijednosnih papira kojim upravlja uspostavlja postupke kojima se olakšava namira transakcija finansijskim instrumentima iz članka 5. stavka 1. koje nisu namirene na predviđeni datum namire. U okviru tih postupaka predviđa se mehanizam sankcija koji služi kao djelotvorno sredstvo odvraćanja za sudionike koji uzrokuju neuspjele namire.

Prije uspostave postupaka iz prvog podstavka, CSD se savjetuje s relevantnim mjestima trgovanja i središnjim drugim ugovornim stranama kojima pruža usluge namire.

Mehanizam sankcija iz prvog podstavka obuhvaća novčane kazne za sudionike koji uzrokuju neuspjele namire („sudionici s neuspjelim namirama“). Novčane kazne izračunavaju se svakodnevno za svaki dan poslovanja za koji transakcija nije namirena nakon njezina predviđenog datuma namire sve dok se transakcija ne namiri ili bilateralno ne poništi. Novčane kazne ne smiju biti uspostavljene kao izvor prihoda za CSD.

3. Mehanizam sankcija iz stavka 2. ne primjenjuje se na:

- (a) neuspjele namire čiji se temeljni uzrok ne može pripisati sudionicima u transakciji;
- (b) operacije koje se ne smatraju trgovanjem;

(c) transakcije u kojima je sudionik s neuspjelom namirom središnja druga ugovorna strana, osim kad je riječ o transakcijama koje je sklopila središnja druga ugovorna strana, ali u kojima ne posreduje između drugih ugovornih strana; ili

(d) transakcije u kojima je pokrenut stečajni postupak protiv sudionika s neuspjelom namirom.

4. Središnja druga ugovorna strana može u svojim pravilima uspostaviti mehanizam za pokrivanje gubitaka koje bi mogla pretrpjeti zbog primjene stavka 2. trećeg podstavka.

5. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 67. radi dopunjavanja ove Uredbe određivanjem parametara za izračun odvraćajuće i proporcionalne razine novčanih kazni iz stavka 2. trećeg podstavka ovog članka na temelju svih sljedećih elemenata:

(a) vrste imovine;

(b) likvidnosti financijskog instrumenta;

(c) vrste transakcije;

(d) trajanja neuspjele namire.

Pri određivanju parametara iz prvog podstavka Komisija uzima u obzir razinu neuspjelih namira prema kategoriji financijskih instrumenata i učinak koji bi niske ili negativne kamatne stope mogle imati na poticaje drugih ugovornih strana i na neuspjele namire. Parametrima koji se upotrebljavaju za izračun novčanih kazni osigurava se visok stupanj discipline namire te neometano i pravilno funkcioniranje dottičnih financijskih tržišta.

Komisija redovito, a najmanje svake četiri godine, preispituje parametre za izračun razine novčanih kazni kako bi ponovno procijenila primjerenošć i djelotvornost novčanih kazni u postizanju razine neuspjelih namira u Uniji koja se smatra prihvatljivom, uzimajući u obzir učinak na financijsku stabilnost Unije.

6. Do 17. siječnja 2026. ESMA na svojim internetskim stranicama objavljuje i ažurira popis financijskih instrumenata iz članka 5. stavka 1. koji su uvršteni za trgovanje ili kojima se trguje na mjestu trgovanja ili koje je poravnala središnja druga ugovorna strana.

7. CSD-ovi, središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja uspostavljaju postupke koji im omogućuju da, u savjetovanju sa svojim nadležnim tijelima, suspendiraju bilo kojeg sudionika koji stalno i sustavno ne izvršava isporuku financijskih instrumenata iz članka 5. stavka 1. na predviđeni datum namire te da objave njegov identitet, tek nakon što tom sudioniku pruže mogućnost da podnese svoje primjedbe te pod uvjetom da su tijela nadležna za CSD-ove, središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja, kao i ona nadležna za tog sudionika, propisno informirana. Uz savjetovanja prije svake suspenzije, CSD-ovi, središnje druge ugovorne strane i mjesta trgovanja bez odgode obavješćuju svoja nadležna tijela o suspenziji sudionika. Nadležno tijelo odmah obavješćuje relevantna tijela o suspenziji sudionika.

Javno objavljivanje suspenzija ne smije sadržavati osobne podatke kako su definirani u članku 4. točki 1. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

Ovaj se stavak ne primjenjuje na sudionike s neuspjelom namirom koji su središnje druge ugovorne strane ili u slučajevima kada je protiv sudionika s neuspjelom namirom pokrenut stečajni postupak.

8. Ovaj se članak ne primjenjuje ako se glavno mjesto za trgovanje dionicama nalazi u trećoj zemlji. Lokacija glavnog mjeseta za trgovanje dionicama određuje se u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 236/2012.

9. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 67. radi dopunjavanja ove Uredbe utvrđivanjem:

(a) temeljnih uzroka neuspjelih namira za koje se smatra da se ne mogu pripisati sudionicima transakcije iz stavka 3. točke (a) ovog članka; i

(b) okolnosti u kojima se operacije ne smatraju trgovanjem iz stavka 3. točke (b) ovog članka.

10. ESMA u bliskoj suradnji s članovima ESSB-a izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja:
- (a) pojedinosti o sustavu za praćenje neuspjelih namira te izvješća o neuspjelim namirama iz stavka 1.;
 - (b) postupaka za ubiranje i preraspodjelu novčanih kazni i svih drugih mogućih prihoda od takvih kazni u skladu sa stavkom 2.;
 - (c) uvjeta pod kojima se smatra da sudionik stalno i sustavno ne izvršava isporuku finansijskih instrumenata kako je navedeno u stavku 7.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. siječnja 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Članak 7.a

Postupak obveznog nakupa

1. Ne dovodeći u pitanje mehanizam sankcija iz članka 7. stavka 2. i pravo na bilateralno poništenje transakcije, nakon savjetovanja s Europskim odborom za sistemske rizike i na temelju analize troškova i koristi koju je ESMA dostavila na temelju članka 74. stavka 4., Komisija može provedbenim aktom odlučiti na koje se finansijske instrumente iz članka 5. stavka 1. ili kategorije transakcija tim finansijskim instrumentima mora primijeniti postupak obveznog nakupa iz stavaka od 4. do 10. ovog članka ako Komisija smatra da su obvezni nakupi nužno, primjereno i proporcionalno sredstvo za smanjivanje razine neuspjelih namira u Uniji.

Komisija može donijeti provedbeni akt iz prvog podstavka samo ako su ispunjena oba sljedeća uvjeta:

- (a) primjena mehanizma sankcija iz članka 7. stavka 2. nije dovela do dugoročnog, održivog smanjenja broja neuspjelih namira u Uniji ili do održavanja smanjene razine neuspjelih namira u Uniji, čak ni nakon preispitivanja razine novčanih kazni u skladu s člankom 7. stavkom 5. drugim podstavkom;
- (b) razina neuspjelih namira u Uniji ima ili će vjerojatno imati negativan učinak na finansijsku stabilnost Unije.

Za potrebe donošenja odluke iz prvog podstavka Komisija uzima u obzir sve sljedeće elemente:

- (a) mogući učinak postupka obveznog nakupa na finansijska tržišta u Uniji;
- (b) broj, opseg i trajanje neuspjelih namira, uključujući broj i opseg neuspjelih namira koje su nepodmirene na kraju produljenog razdoblja iz stavka 4.;
- (c) podlježe li određeni finansijski instrument ili određena kategorija transakcija tim finansijskim instrumentom već odgovarajućim ugovornim odredbama na temelju kojih sudionici primatelji imaju pravo pokrenuti nakup.

Provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 68. stavka 2. U provedbenom aktu navodi se datum početka primjene koji je najranije godinu dana nakon njegova stupanja na snagu.

2. ESMA na svojim internetskim stranicama objavljuje i ažurira popis finansijskih instrumenata utvrđenih provedbenim aktom iz stavka 1.

3. Prije donošenja provedbenog akta iz stavka 1. Komisija:

- (a) ocjenjuje djelotvornost i proporcionalnost mehanizma sankcija iz članka 7. stavka 2. i, prema potrebi, mijenja strukturu ili strogost mehanizma sankcija radi poboljšanja učinkovitosti namire u Uniji;
- (b) razmatra jesu li ispunjeni uvjeti iz stavka 1. unatoč prethodnoj primjeni mehanizma sankcija iz članka 7. stavka 2. kao i razloge za primjenu obveznih nakupa na određene finansijske instrumente i kategorije transakcija te potencijalne posljedice te primjene kad je riječ o troškovima.

4. Ne dovodeći u pitanje pravo na bilateralno poništenje transakcije, ako je Komisija donijela provedbeni akt na temelju stavka 1. i ako sudionik s neuspjelom namirom sudioniku primatelju nije dostavio finansijske instrumente obuhvaćene tim provedbenim aktom unutar razdoblja od pet dana poslovanja nakon predviđenog datuma namire ('produljeno razdoblje'), pokreće se postupak obveznog nakupa.

Odstupajući od prvog podstavka, produljeno razdoblje može se, na temelju vrste imovine i likvidnosti dotičnih finansijskih instrumenata, produljiti na najviše sedam dana poslovanja ako bi kraće produljeno razdoblje utjecalo na neometano i pravilno funkcioniranje dotičnih tržišta.

Odstupajući od prvog i drugog podstavka, ako se transakcija odnosi na finansijski instrument kojim se trguje na rastućem tržištu MSP-ova, produljeno razdoblje iznosi 15 dana poslovanja osim ako rastuće tržište MSP-ova odluči primijeniti kraće razdoblje.

5. Instrumenti koji podliježu postupku obveznog nakupa dostupni su za namiru i isporučuju se sudioniku primatelju unutar odgovarajućeg vremenskog okvira.

6. Ako postoji neuspjela namira u lancu transakcija koja dovodi do neuspjelih namira naknadnih transakcija u lancu, svaki sudionik ima pravo prenijeti svoju obvezu pokretanja obveznog nakupa na sljedećeg sudionika u lancu.

Smatra se da posredni sudionik primatelj ispunjava obvezu izvršenja obveznog nakupa u odnosu na sudionika s neuspjelom namirom ako prenese svoju obvezu u skladu s prvim podstavkom. Posredni sudionik primatelj također može na sudionika s neuspjelom namirom prenijeti svoje obveze do krajnjeg sudionika primatelja na temelju stavaka 8., 9. i 10.

Relevantni CSD obavešćuje se o tome kako je neuspjela transakcija riješena duž cijelog lanca transakcija.

7. Postupak obveznog nakupa iz stavka 4. ne primjenjuje se na:

- (a) neuspjele namire, operacije i transakcije navedene u članku 7. stavku 3.;
- (b) transakcije financiranja vrijednosnih papira;
- (c) druge vrste transakcija za koje je postupak nakupa nepotreban;
- (d) transakcije obuhvaćene područjem primjene članka 15. Uredbe (EU) br. 236/2012.

8. Ne dovodeći u pitanje mehanizam sankcija iz članka 7. stavka 2., ako se cijena finansijskih instrumenata dogovorena prilikom trgovanja razlikuje od cijene plaćene za izvršenje nakupa, sudionik koji ostvaruje korist od razlike u cijeni isplaćuje razliku drugom sudioniku najkasnije drugog dana poslovanja po isporuci finansijskih instrumenata nakon nakupa.

9. Ako nakup ne uspije ili nije moguć, sudionik primatelj može odabrati način isplate u novčanoj naknadi ili odgoditi izvršenje nakupa na odgovarajući kasniji datum ('razdoblje odgode'). Ako se relevantni finansijski instrumenti ne isporuče sudionicima primateljima do kraja razdoblja odgode, sudioniku primatelju isplaćuje se novčana naknada.

Novčana naknada isplaćuje se najkasnije drugog dana poslovanja nakon završetka postupka obveznog nakupa iz stavka 4. ili, u slučajevima u kojima sudionik primatelj odabere odgoditi izvršenje nakupa, nakon završetka razdoblja odgode.

10. Sudionik s neuspjelom namirom nadoknađuje subjektu koji izvršava nakup sve iznose plaćene u vezi s postupkom obveznog nakupa pokrenutog na temelju stavka 4. prvog podstavka, uključujući sve naknade za izvršenje koje proizlaze iz nakupa. Takve se naknade jasno obznanjuju sudionicima.

11. Stavci od 4. do 10. primjenjuju se na sve transakcije finansijskim instrumentima iz članka 5. stavka 1. koji su uvršteni za trgovanje ili se njima trgovalo na mjestu trgovanja ili koje je poravnala središnja druga ugovorna strana kako slijedi:

- (a) za transakcije koje je poravnala središnja druga ugovorna strana, središnja druga ugovorna strana jest subjekt koji izvršava nakup u skladu sa stavcima od 4. do 10.;
- (b) za transakcije koje nije poravnala središnja druga ugovorna strana, nego su izvršene na mjestu trgovanja, mjesto trgovanja uključuje u svoja interna pravila obvezu za svoje članove i sudionike da primjenjuju mjere iz stavaka od 4. do 10.;
- (c) za sve transakcije koje nisu navedene u točkama (a) i (b) ovog podstavka, CSD-ovi uključuju u svoja interna pravila obvezu za svoje sudionike da se podvrgnu mjerama iz stavaka od 4. do 10.

CSD dostavlja središnjim drugim ugovornim stranama i mjestima trgovanja potrebne informacije za namiru kako bi im omogućio da ispune svoje obveze na temelju ovog stavka.

Ne dovodeći u pitanje točke (a), (b) i (c) prvog podstavka, CSD-ovi mogu pratiti izvršavanje nakupa kako je navedeno u tim točkama u odnosu na višestruke upute o namiru za iste finansijske instrumente i s istim datumom isteka razdoblja izvršenja u cilju suočenja broja nakupa koje je potrebno izvršiti na najmanju moguću mjeru, a time i učinka na cijene relevantnih finansijskih instrumenata.

12. Ovaj se članak ne primjenjuje ako se glavno mjesto za trgovanje dionicama nalazi u trećoj zemlji. Lokacija glavnog mjeseta za trgovanje dionicama određuje se u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 236/2012.

13. ESMA može preporučiti da Komisija na proporcionalan način suspendira mehanizam nakupa iz stavaka od 4. do 10. za određene kategorije finansijskih instrumenata ako je to potrebno radi izbjegavanja ili uklanjanja ozbiljne prijetnje finansijskoj stabilnosti ili urednom funkcioniranju finansijskih tržišta u Uniji. Takva preporuka popraćena je detaljno obrazloženom procjenom njezine nužnosti i ne objavljuje se.

Prije davanja preporuke iz prvog podstavka, ESMA se savjetuje s članovima ESRB-om i s Europskim odborom za sistemske rizike.

Nakon primitka preporuke, Komisija na temelju razloga i dokaza koje je dostavila ESMA bez nepotrebne odgode provedbenim aktom suspendira mehanizam obveznog nakupa iz stavaka od 4. do 10. za određene kategorije finansijskih instrumenata ili odbija preporučenu suspenziju. Ako odbije preporučenu suspenziju, Komisija ESMA-i dostavlja pisano obrazloženje. Te se informacije ne objavljaju.

Provđenbeni akt iz trećeg podstavka donosi se u skladu s postupkom iz članka 68. stavka 3.

Informacije o suspenziji mehanizma obveznog nakupa dostavljaju se ESMA-i i objavljaju se u *Službenom listu Europske unije* i na internetskim stranicama Komisije.

Suspenzija mehanizma obveznog nakupa valjana je tijekom početnog razdoblja koje nije dulje od šest mjeseci od datuma početka primjene te suspenzije.

Ako razlozi za suspenziju i dalje postoje, Komisija provedbenim aktom može produljiti suspenziju za dodatna razdoblja od kojih svako nije dulje od tri mjeseca, pri čemu ukupno razdoblje suspenzije ne traje dulje od 12 mjeseci. Svako produljenje suspenzije objavljuje se u skladu s petim podstavkom.

Provđbeni akt iz sedmog podstavka donosi se u skladu s postupkom iz članka 68. stavka 3. ESMA dovoljno prije kraja razdoblja suspenzije iz šestog podstavka ili produljenja suspenzije iz sedmog podstavka izdaje mišljenje za Komisiju o tome postoje li i dalje razlozi za suspenziju.

14. Ako je Komisija donijela provđbeni akt u skladu sa stavkom 1., ona redovito, a najmanje svake četiri godine, preispituje tu odluku kako bi procijenila jesu li uvjeti utvrđeni u tom stavku i dalje ispunjeni.

Ako Komisija smatra da obvezni nakupi više nisu opravdani ili da se njima ne smanjuju neuspjele namire u Uniji te da više nisu potrebni, primjereni ili proporcionalni, ona bez odgode donosi provđene akte o izmjeni ili stavljanju izvan snage provđbenog akta iz stavka 1.

Provđbeni akt iz drugog podstavka donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 68. stavka 2.

Ako ESMA smatra da obvezni nakupi više nisu opravdani ili da se njima ne smanjuju neuspjele namire u Uniji te da više nisu potrebni, primjereni ili proporcionalni, ESMA može preporučiti Komisiji da izmjeni ili stavi izvan snage provđbeni akt iz stavka 1. Stavak 13. podstavci od prvog do četvrtog primjenjuju se *mutatis mutandis*.

15. ESMA u bliskoj suradnji s članovima ESSB-a izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi podrobnijeg utvrđivanja:

- (a) pojedinosti o funkcioniranju odgovarajućeg postupka nakupa iz stavaka od 4. do 10., uključujući odgovarajuće vremenske okvire, podešene uzimajući u obzir vrstu imovine i likvidnost finansijskih instrumenata, za isporuku finansijskog instrumenta nakon postupka nakupa;
- (b) okolnosti pod kojima bi se produljeno razdoblje moglo produljiti u skladu s vrstom imovine i likvidnošću finansijskih instrumenata i u skladu s uvjetima iz stavka 4. drugog podstavka, uzimajući u obzir kriterije za procjenu likvidnosti na temelju članka 2. stavka 1. točke 17. Uredbe (EU) br. 600/2014;
- (c) pojedinosti o mehanizmu prijenosa na temelju stavka 6.;
- (d) drugih vrsta transakcija za koje je postupak nakupa nepotreban kako je navedeno u stavku 7. točki (c), kao što su ugovori o finansijskom kolateralu ili transakcije koje uključuju odredbe o konačnom netiranju;
- (e) metodologije izračuna novčane naknade iz stavka 9.;
- (f) potrebnih informacija za namiru iz stavka 11. drugog podstavka; i
- (g) pojedinosti o tome kako sudionici CSD-ova, središnje druge ugovorne strane i članovi mesta trgovanja moraju uzimati u obzir posebnosti malih ulagatelja pri izvršavanju obveznog nakupa u skladu sa stavkom 11.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. siječnja 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

(*) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).";

4. u članku 12. stavku 1. točke (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

- „(b) središnje banke u Uniji koje izdaju najvažnije valute u kojima se namira izvršava ili će se izvršiti;
- (c) ako je to primjenjivo, središnja banka u Uniji u čijoj se evidenciji izvršava ili će se izvršiti namira gotovinskih plaćanja sustava za namiru vrijednosnih papira kojim upravlja CSD.”;

5. članak 17. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, ako CSD podnositelj zahtjeva ne ispunjava sve zahtjeve iz ove Uredbe, ali se može razumno pretpostaviti da će to učiniti kad počne obavljati svoje djelatnosti, nadležno tijelo može izdati odobrenje za rad pod uvjetom da CSD podnositelj zahtjeva ima sve potrebne mehanizme za ispunjavanje zahtjevâ iz ove Uredbe kad počne obavljati svoje djelatnosti.”;

- (b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Od trenutka kad se zahtjev smatra potpunim nadležno tijelo dostavlja relevantnim tijelima sve informacije uključene u zahtjev te se savjetuje s tim tijelima o svojstvima sustava za namiru vrijednosnih papira kojim upravlja CSD podnositelj zahtjeva.

Svako relevantno tijelo može nadležnom tijelu izdati obrazloženo mišljenje u područjima svoje nadležnosti u roku od tri mjeseca od kada je relevantno tijelo primilo informacije. Ako relevantno tijelo ne dostavi mišljenje unutar tog vremenskog okvira, smatra se da je izdalо pozitivno mišljenje.

Ako barem jedno od relevantnih tijela izda negativno obrazloženo mišljenje, a nadležno tijelo ipak namjerava izdati odobrenje za rad, to nadležno tijelo u roku od mjesec dana od primitka negativnog mišljenja dostavlja relevantnim tijelima razloge zbog kojih namjerava izdati odobrenje bez obzira na negativno mišljenje.

Svako relevantno tijelo koje je izdalо negativno mišljenje iz trećeg podstavka može to pitanje uputiti ESMA-i radi pomoći na temelju članka 31. stavka 2. točke (c) Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Ako se to pitanje ne riješi u roku od mjesec dana od upućivanja ESMA-i, nadležno tijelo koje namjerava izdati odobrenje za rad donosi konačnu odluku i relevantnim tijelima u pisanim obliku dostavlja detaljno objašnjenje svoje odluke.

Ako nadležno tijelo namjerava odbiti izdavanje odobrenja, pitanje se ne upućuje ESMA-i.

U negativnom mišljenju iz trećeg podstavka u pisanim obliku navode potpuni i detaljni razlozi zbog kojih nisu ispunjeni zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi ili drugi zahtjevi prava Unije.”;

- (c) umeće se sljedeći stavak:

„7.a Uz savjetovanje s nadležnim tijelima iz stavka 6., nadležno tijelo može se, prije izdavanja odobrenja CSD-u podnositelju zahtjeva, savjetovati s drugim tijelima koja nadziru subjekt koji ima kvalificirani udjel u CSD-u podnositelju zahtjeva u vezi s pitanjima iz stavka 7.”;

- (d) umeće se sljedeći stavak:

„8.a Nadležno tijelo bez nepotrebne odgode obavješćuje tijela s kojima se savjetovalo na temelju stavaka od 4. do 7. o rezultatima postupka izdavanja odobrenja za rad, među ostalim i o eventualnim korektivnim mjerama.”;

6. u članku 19. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Pri izdavanju odobrenja za izdvajanje osnovne usluge trećoj strani na temelju stavka 1. ili za proširenje djelatnosti na temelju stavka 1. točaka (a), (c) i (d) primjenjuje se postupak utvrđen u članku 17.

Pri izdavanju odobrenja na temelju stavka 1. točke (b) primjenjuje se postupak utvrđen u članku 17. stavnica 1., 2., 3., 5. i 8.a.

Pri izdavanju odobrenja na temelju stavka 1. točke (e) primjenjuje se postupak utvrđen u članku 17. stavnica 1., 2. i 3.

Nadležno tijelo u roku od tri mjeseca od podnošenja potpunog zahtjeva obavješćuje CSD-a podnositelja zahtjeva o tome je li odobrenje izdano ili odbijeno.”;

7. u članku 20. stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. CSD uspostavlja, provodi i održava prikladne postupke kojima se osiguravaju pravodobna i pravilna namira i prijenos imovine klijenata i sudionika drugom CSD-u u slučaju oduzimanja odobrenja za rad iz stavka 1. Takvi postupci uključuju prijenos računa za izdavanje ili slične evidencije u kojoj se bilježi izdavanje vrijednosnih papira i evidencije povezane s pružanjem osnovnih usluga iz odjeljka A točaka 1. i 2. Priloga.”;

8. članak 22. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Nadležno tijelo preispituje aranžmane, strategije, postupke i mehanizme koje provodi CSD, uključujući planove iz članka 22.a, u pogledu usklađenosti s ovom Uredbom te ocjenjuje rizike kojima je CSD izložen ili bi mogao biti izložen ili koje on stvara za neometano funkcioniranje tržištâ vrijednosnih papira ili za stabilnost finansijskih tržišta.

Nadležno tijelo određuje učestalost i podrobnost preispitivanja i ocjene iz prvog podstavka s obzirom na veličinu, sistemski značaj, profil rizika, prirodu, opseg i složenost djelatnosti dotičnog CSD-a.

Preispitivanje i ocjena provode se najmanje svake tri godine.”;

- (b) stavci 2., 3. i 4. brišu se;
 - (c) stavci 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

„6. Pri provođenju preispitivanja i ocjene iz stavka 1. nadležno tijelo u ranoj fazi dostavlja potrebne informacije relevantnim tijelima i, ako je primjenjivo, tijelu iz članka 67. Direktive 2014/65/EU te se s njima savjetuje o tome ispunjava li CSD zahtjeve iz ove Uredbe ili druge zahtjeve na temelju prava Unije u pogledu funkcioniranja sustava za namiru vrijednosnih papira kojima upravlja CSD.

Tijela s kojima je provedeno savjetovanje mogu izdati obrazloženo mišljenje u područjima svoje nadležnosti u roku od tri mjeseca od primitka informacija od nadležnog tijela.

Ako tijelo s kojim je provedeno savjetovanje ne dostavi mišljenje unutar tog roka, smatra se da je izdalо pozitivno mišljenje.

Ako tijelo s kojim je provedeno savjetovanje izda negativno obrazloženo mišljenje, s kojim se nadležno tijelo ne slaže, to nadležno tijelo u roku od mjesec dana od primitka negativnog mišljenja dostavlja tijelu s kojim je provedeno savjetovanje obrazloženje u vezi s negativnim mišljenjem.

Svako tijelo s kojim je provedeno savjetovanje, a koje je izdalо negativno mišljenje, može to pitanje uputiti ESMA-i radi pomoći na temelju članka 31. stavka 2. točke (c) Uredbe (EU) br. 1095/2010.

Ako se to pitanje ne riješi u roku od mjesec dana od upućivanja ESMA-i, nadležno tijelo donosi konačnu odluku o preispitivanju i ocjeni te relevantnim tijelima u pisanim oblicima dostavlja detaljno objašnjene svoje odluke.

U negativnim mišljenjima iz četvrtog podstavka u pisanim oblicima navode potpuni i detaljni razlozi zbog kojih nisu ispunjeni zahtjevi utvrđeni u ovoj Uredbi ili drugi zahtjevi na temelju prava Unije.

7. Nadležno tijelo obavješće relevantna tijela, ESMA-u i, ako je primjenjivo, kolegij iz članka 24.a ove Uredbe i tijelo iz članka 67. Direktive 2014/65/EU o rezultatima preispitivanja i ocjene iz stavka 1. ovog članka, među ostalim i o eventualnim korektivnim mjerama ili sankcijama.”;

(d) stavak 10. mijenja se kako slijedi:

i. u prvom podstavku točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) informacije koje nadležno tijelo mora dostaviti u skladu sa stavkom 7.;”;

ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. siječnja 2025.”;

(e) u stavku 11. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„ESMA taj nacrt provedbenih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. siječnja 2025.”;

9. umeće se sljedeći članak:

„Članak 22.a

Planovi oporavka i uredne likvidacije

1. CSD utvrđuje scenarije koji bi mu potencijalno mogli onemogućiti obavljanje njegovih ključnih operacija i pružanje njegovih usluga prema načelu kontinuiteta poslovanja te procjenjuje djelotvornost svih opcija za oporavak ili urednu likvidaciju. U tim se scenarijima u obzir uzimaju različiti neovisni i povezani rizici kojima je CSD izložen. Služeći se tom analizom, CSD priprema i nadležnom tijelu dostavlja odgovarajuće planove za vlastiti oporavak ili urednu likvidaciju.

2. U planovima iz stavka 1. uzimaju se u obzir veličina, sistemska važnost, priroda, opseg i složenost djelatnosti dotičnog CSD-a, a sadržavaju barem sljedeće:

(a) temeljni sažetak ključnih strategija oporavka ili uredne likvidacije;

(b) identifikaciju ključnih operacija i usluga CSD-a;

(c) odgovarajuće postupke kojima se osigurava prikupljanje dodatnog kapitala u slučajevima u kojima se temeljni kapital CSD-a približava zahtjevima utvrđenima u članku 47. stavku 1. ili pada ispod tih zahtjeva;

(d) odgovarajuće postupke kojima se osiguravaju uredna likvidacija ili restrukturiranje operacija i usluga CSD-a u slučaju da CSD nije u mogućnosti prikupiti novi kapital;

(e) odgovarajuće postupke kojima se osiguravaju pravodobna i pravilna namira i prijenos imovine klijenata i sudionika drugom CSD-u u slučaju trajne nemogućnosti za CSD da ponovno uspostavi ključne operacije i usluge;

(f) opis mjera potrebnih za provedbu ključnih strategija.

3. CSD mora imati kapacitet da pravodobno utvrdi i povezanim subjektima pruži informacije potrebne za provedbu planova tijekom scenarija otpornosti na stres.

4. Te planove odobrava upravljačko tijelo ili odgovarajući odbor upravljačkog tijela.

5. CSD te planove preispituje i ažurira redovito, a najmanje svake dvije godine. Svaki ažurirani plan dostavlja se nadležnom tijelu.

6. Ako nadležno tijelo smatra da planovi CSD-a nisu dostatni, ono može zahtijevati od CSD-a da poduzme dodatne mjere ili izradi alternativne mjere.

7. Ako se na CSD primjenjuje Direktiva 2014/59/EU i ako je na temelju te direktive sastavljen plan oporavka, CSD taj plan oporavka dostavlja nadležnom tijelu.

Ako se za CSD uspostavi i održava plan sanacije na temelju Direktive 2014/59/EU ili sličan plan na temelju nacionalnog prava u cilju osiguravanja kontinuiteta osnovnih usluga CSD-a, sanacijsko tijelo ili, ako takvo tijelo ne postoji, nadležno tijelo obavešće ESMA-u o postojanju takvog plana.

Ako plan oporavka i plan sanacije na temelju Direktive 2014/59/EU ili bilo koji sličan plan na temelju nacionalnog prava sadržavaju sve elemente navedene u stavku 2., CSD nije obvezan pripremiti planove na temelju stavka 1.”;

10. u članku 23. stavci od 2. do 7. zamjenjuju se sljedećim:

„2. CSD koji ima odobrenje za rad ili je podnio zahtjev za odobrenje na temelju članka 17., a koji namjerava pružati osnovne usluge navedene u odjeljku A točkama 1. i 2. Priloga u pogledu finansijskih instrumenata koncipiranih na temelju prava druge države članice iz članka 49. stavka 1. drugog podstavka točke (a) ili namjerava uspostaviti podružnicu u drugoj državi članici, podliježe postupku navedenom u stavcima od 3. do 9. ovog članka. CSD može pružati takve usluge samo nakon što dobije odobrenje za rad na temelju članka 17. i ne prije datuma koji se primjenjuje u skladu sa stavkom 8. ovog članka.

3. Svaki CSD koji namjerava prvi put pružati usluge iz stavka 2. u pogledu finansijskih instrumenata koncipiranih na temelju prava druge države članice iz članka 49. stavka 1. drugog podstavka točke (a) ili namjerava promijeniti izbor usluga koje pruža, nadležnom tijelu matične države članice priopćuje sljedeće informacije:

- (a) državu članicu domaćina;
- (b) program djelovanja u kojem se posebno navode usluge koje CSD namjerava pružati, uključujući vrstu finansijskih instrumenata koncipiranih na temelju prava države članice domaćina u pogledu kojih CSD namjerava pružati takve usluge;
- (c) valutu ili valute koje CSD namjerava obrađivati;
- (d) procjenu mjera koje CSD namjerava poduzeti kako bi svojim korisnicima omogućio usklađenost s pravom države članice domaćina iz članka 49. stavka 1. drugog podstavka točke (a) u vezi s dionicama.

4. CSD koji namjerava po prvi put uspostaviti podružnicu u drugoj državi članici ili namjerava promijeniti raspon osnovne usluge iz odjeljka A točke 1. Priloga odnosno osnovne usluge iz odjeljka A točke 2. Priloga, koje se pružaju putem podružnice, priopćuje nadležnom tijelu matične države članice sljedeće informacije:

- (a) informacije iz stavka 3. točaka (a), (b) i (c);
- (b) organizacijsku strukturu podružnice i imena osoba odgovornih za upravljanje podružnicom;
- (c) procjenu mjera koje CSD namjerava poduzeti kako bi svojim korisnicima omogućio usklađenost s pravom države članice domaćina iz članka 49. stavka 1. drugog podstavka točke (a) u vezi s dionicama.

5. Nadležno tijelo matične države članice bez nepotrebne odgode priopćuje procjenu iz stavka 3. točke (d) ili stavka 4. točke (c), ovisno o slučaju, nadležnom tijelu države članice domaćina. Nadležno tijelo države članice domaćina može dostaviti neobvezujuće mišljenje o toj procjeni nadležnom tijelu matične države članice u roku od mjesec dana od primitka te procjene.

6. U roku od dva mjeseca od primitka potpunih informacija iz stavka 3. točaka (a), (b) i (c) ili stavka 4. točaka (a) i (b), ovisno o slučaju, nadležno tijelo matične države članice priopćuje te informacije nadležnom tijelu države članice domaćina osim ako, uzimajući u obzir pružanje predviđenih usluga, ima razloga sumnjati u primjerenost administrativne strukture ili finansijske situacije CSD-a koji namjerava pružati usluge u državi članici domaćinu ili u primjerenost mjera koje CSD namjerava poduzeti u skladu sa stavkom 3. točkom (d) ili stavkom 4. točkom (c), ovisno o slučaju. Unutar tog razdoblja, ako CSD već pruža usluge drugim državama članicama domaćinima, među ostalim putem podružnice, nadležno tijelo matične države članice izvješće i kolegij iz članka 24.a.

Nadležno tijelo države članice domaćina bez odgode obavješćuje relevantna tijela te države članice o svakom priopćenju primljenom na temelju prvog podstavka.

Nadležno tijelo matične države članice odmah obavješćuje CSD o datumu slanja priopćenja iz prvog podstavka.

7. Ako nadležno tijelo matične države članice odluci, u skladu sa stavkom 6., da nadležnom tijelu države članice domaćina ne priopći informacije iz stavka 3. ili stavka 4., ovisno o slučaju, pruža razloge za svoje odbijanje dotičnom CSD-u u roku od dva mjeseca nakon što je primilo te informacije te o svojoj odluci obavješćuje nadležno tijelo države članice domaćina i kolegij iz članka 24.a.

8. CSD može početi pružati usluge ili uspostaviti podružnicu kako je navedeno u stavku 2. najranije 15 kalendarskih dana nakon datuma na koji nadležno tijelo matične države članice dostavi priopćenje iz stavka 6. prvog podstavka nadležnom tijelu države članice domaćina.

9. U slučaju promjene informacija koje su navedene u dokumentima podnesenima u skladu sa stavkom 3. ili stavkom 4., ovisno o slučaju, CSD nadležnom tijelu matične države članice daje pisano obavijest o toj promjeni najmanje mjesec dana prije provođenja promjene. Nadležno tijelo matične države članice o toj promjeni bez odgode također obavješćuje nadležno tijelo države članice domaćina i kolegij iz članka 24.a.

10. ESMA može izdati smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1095/2010 kako bi se utvrdio opseg procjene koju je CSD obvezan pružati na temelju stavka 3. točke (d) i stavka 4. točke (c) ovog članka.”;

11. članak 24. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. dodaju se sljedeći podstavci:

„Nadležno tijelo matične države članice može pozvati osoblje nadležnih tijela država članica domaćina i ESMA-e da sudjeluje u izravnom nadzoru.

Nadležno tijelo matične države članice dostavlja ESMA-i i kolegiju iz članka 24.a nalaze izravnog nadzora i informacije o korektivnim mjerama ili sankcijama koje je odlučilo izreći.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Nadležno tijelo matične države članice CSD-a na zahtjev nadležnog tijela države članice domaćina i bez odgode priopćuje identitet izdavatelja s poslovним nastanom u državi članici domaćinu i sudionika koji drže finansijske instrumente koncipirane na temelju prava države članice domaćina u sustavima za namiru vrijednosnih papira kojima upravlja CSD koji pruža osnovne usluge iz odjeljka A točaka 1. i 2. Priloga u vezi s finansijskim instrumentima koncipiranimi na temelju prava države članice domaćina, kao i sve druge relevantne informacije u pogledu djelatnosti CSD-a koji pruža osnovne usluge u državi članici domaćinu putem podružnice.”;

(c) stavak 4. briše se;

(d) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Ako nadležno tijelo države članice domaćina ima jasne i dokazive osnove za pretpostavku da CSD koji pruža usluge na njezinu državnom području u skladu s člankom 23. krši obveze koje proizlaze iz odredaba ove Uredbe, o tim dokazima obavješćuje nadležno tijelo matične države članice, ESMA-u i kolegij iz članka 24.a.

Ako usprkos mjerama koje je poduzelo nadležno tijelo matične države članice CSD nastavi kršiti obveze koje proizlaze iz odredaba ove Uredbe, nadležno tijelo države članice domaćina, nakon što obavijesti nadležno tijelo matične države članice, poduzima sve odgovarajuće mjere koje su potrebne kako bi se osigurala usklađenost s odredbama ove Uredbe na državnom području države članice domaćina. Nadležno tijelo države članice domaćina bez nepotrebne odgode o takvim mjerama obavješćuje ESMA-u i kolegij iz članka 24.a.

Nadležno tijelo države članice domaćina ili nadležno tijelo matične države članice mogu to pitanje uputiti ESMA-i, koja može djelovati u skladu s ovlastima koje su joj dodijeljene na temelju članka 19. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

- (e) stavak 7. briše se;

12. umeće se sljedeći članak:

„Članak 24.a

Kolegij supervizora

1. Nadležno tijelo matične države članice osniva kolegij supervizora za obavljanje zadaća iz stavka 8. u vezi s CSD-om za čije se djelatnosti smatra da su od znatne važnosti za funkcioniranje tržišta vrijednosnih papira i zaštitu ulagatelja u najmanje dvjema državama članicama domaćinima.

2. Kolegij se osniva u roku od mjesec dana od datuma na koji je:

- (a) nadležno tijelo matične države članice odredilo da su djelatnosti koje CSD provodi u najmanje dvjema državama članicama domaćinima od znatne važnosti; ili
- (b) jedan od subjekata navedenih u stavku 4. obavijestio nadležno tijelo matične države članice da su djelatnosti koje CSD provodi u najmanje dvjema državama članicama domaćinima od znatne važnosti.

3. Nadležno tijelo matične države članice upravlja kolegijem i predsjeda njime.

4. Kolegij se sastoji od:

- (a) ESMA-e;
- (b) nadležnog tijela matične države članice;
- (c) relevantnih tijela iz članka 12.;
- (d) nadležnih tijela država članica domaćina u kojima su djelatnosti CSD-a od znatne važnosti;
- (e) EBA-e, ako je CSD dobio odobrenje za rad u skladu s člankom 54. stavkom 3.

5. Ako djelatnosti CSD-a za koje je kolegij osnovan nisu od znatne važnosti u državi članici u kojoj poduzeće kći koje pripada istoj grupi društava kao CSD, ili njegovo matično poduzeće, ima poslovni nastan odnosno ako CSD za koji je osnovan kolegij ima pravo pružati usluge u drugoj državi članici u skladu s člankom 23. stavkom 2., nadležno tijelo i relevantna tijela te države članice na njihov zahtjev mogu sudjelovati u kolegiju.

6. Predsjedavajući obavješćuje ESMA-u o sastavu kolegija u roku od mjesec dana od osnivanja kolegija, a o svakoj promjeni sastava kolegija u roku od mjesec dana od te promjene. ESMA i nadležno tijelo matične države članice na svojim internetskim stranicama bez nepotrebne odgode objavljaju popis članova tog kolegija i ažuriraju taj popis.

7. Nadležno tijelo koje nije član kolegija može od kolegija zatražiti sve informacije koje su relevantne za obavljanje vlastitih nadzornih zadaća.

8. Ne dovodeći u pitanje odgovornosti nadležnih tijela na temelju ove Uredbe, kolegij osigurava:

- (a) razmjenu informacija, uključujući zahtjeve za pružanje informacija na temelju članaka 13., 14. i 15. te informacije o postupku preispitivanja i ocjene na temelju članka 22.;
- (b) učinkovit nadzor izbjegavanjem nepotrebnih dvostrukih nadzornih mjera, kao što su zahtjevi za informacijama;
- (c) dogovor o povjeravanju zadaća među svojim članovima na dobrovoljnoj osnovi;
- (d) razmjenu informacija o izdvajaju ili proširenju djelatnosti i usluga koje je odobreno na temelju članka 19.;

- (e) suradnju između tijelâ matične države članice i tijelâ države članice domaćina na temelju članka 24. u pogledu mjera iz članka 23. stavka 3. točke (d) i svih pitanja s kojima se susreo u vezi s pružanjem usluga u drugim državama članicama;
- (f) razmjenu informacija o strukturi grupe, višem rukovodstvu, upravljačkom tijelu i dioničarima u skladu s člankom 27.;
- (g) razmjenu informacija o procesima ili aranžmanima koji imaju znatan utjecaj na upravljanje ili upravljanje rizikom za CSD-ove koji pripadaju grupi.

9. Predsjedavajući saziva sastanak kolegija najmanje jedanput godišnje ili na zahtjev člana kolegija.

Kako bi se olakšalo obavljanje zadaća dodijeljenih kolegiju na temelju stavka 8., članovi kolegija mogu dodati točke dnevnom redu sastanka.

Predsjedavajući na rasprave kolegija o određenim temama može na ad hoc osnovi pozvati dodatne sudionike.

Članovi kolegija koji nisu predsjedavajući mogu odlučiti da neće sudjelovati na sastanku kolegija.

10. Kolegij na zahtjev bilo kojeg od svojih članova donosi, u skladu sa stavkom 11., neobvezujuća mišljenja u pogledu:

- (a) pitanja utvrđenih tijekom postupaka preispitivanja i ocjene na temelju članka 22. ili članka 60.;
- (b) pitanja koja se odnose na svako izdvajanje ili proširenje djelatnosti i usluga na temelju članka 19.; ili
- (c) pitanja koja se odnose na svako potencijalno kršenje ove Uredbe koje proizlazi iz pružanja usluga u državi članici domaćinu kako je navedeno u članku 24. stavku 5.

11. Kolegij svoja neobvezujuća mišljenja donosi na temelju obične većine glasova. Članovi iz stavka 4. točaka (b), (c) i (d) imaju pravo glasa. Svaki član s pravom glasa ima jedan glas. Članovi s pravom glasa koji djeluju u više svojstava, među ostalim kao nadležno tijelo i kao relevantno tijelo, imaju jedan glas za svako svojstvo u kojem djeluju. EBA i ESMA nemaju pravo glasa.

12. Funkcioniranje kolegija temelji se na pisanom sporazumu između svih njegovih članova.

Tim sporazumom utvrđuju se praktični aranžmani za funkcioniranje kolegija, što uključuje modalitete komunikacije među članovima kolegija, a njime se mogu utvrditi zadaće koje se povjeravaju članovima kolegija.

13. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda u kojima se utvrđuju kriteriji na temelju kojih se može smatrati da su djelatnosti CSD-a u državi članici domaćinu od znatne važnosti za funkcioniranje tržištâ vrijednosnih papira i zaštitu ulagatelja u toj državi članici domaćinu.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. siječnja 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.;

13. članak 25. mijenja se kako slijedi:

- (a) umeće se sljedeći stavak:

„2.a CSD treće zemlje koji namjerava pružati osnovnu uslugu iz odjeljka A točke 3. Priloga u pogledu financijskih instrumenata koncipiranih na temelju prava države članice iz članka 49. stavka 1. drugog podstavka o tome obavješćuje ESMA-u. ESMA o primljenoj obavijesti obavješćuje nadležno tijelo države članice na temelju čijeg su prava koncipirani financijski instrumenti.”;

(b) u stavku 4. dodaje se sljedeća točka:

„(e) CSD treće zemlje ima poslovni nastan ili odobrenje za rad u trećoj zemlji koja nije utvrđena kao visokorizična treća zemlja u delegiranim aktima donesenima na temelju članka 9. stavka 2. Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o spriječavanju korištenja finansijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).”;

(c) u stavku 6. peti podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„U roku od šest mjeseci od podnošenja potpunog zahtjeva ili od trenutka kada Komisija donese odluku o jednakovrijednosti u skladu sa stavkom 9., ovisno o tome što nastupi kasnije, ESMA pisanim putem i potpuno obrazloženom odlukom obavešćuje CSD podnositelja zahtjeva o tome je li priznanje izdano ili odbijeno.”;

(d) dodaje se sljedeći stavak:

„13. ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja informacija koje CSD treće zemlje mora dostaviti ESMA-i u obavijesti iz stavka 2.a. Takve su informacije ograničene na ono što je apsolutno nužno, što, ako je primjenjivo i dostupno, uključuje sljedeće:

- (a) broj sudionika koji se nalaze u Uniji kojima CSD treće zemlje pruža ili namjerava pružati usluge iz stavka 2.a;
- (b) broj i volumen transakcija u finansijskim instrumentima koncipiranim na temelju prava države članice koje su namirene tijekom prethodne godine;
- (c) broj i volumen transakcija koje su sudionici iz Unije namirili tijekom prethodne godine.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. siječnja 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

14. članak 26. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Ako CSD namjerava pružati pomoćne usluge bankovnog tipa drugim CSD-ovima na temelju članka 54. stavka 2.a prvog podstavka točke (b), taj CSD mora imati jasna pravila i postupke za uklanjanje mogućih sukoba interesa i smanjenje rizika od diskriminirajućeg postupanja prema tim drugim CSD-ovim i njihovim sudionicima.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. CSD održava i provodi djelotvorne pisane organizacijske i administrativne aranžmane za utvrđivanje svakog potencijalnog sukoba interesa između svojih sudionika ili njihovih klijenata i samog CSD-a te upravljanje njime, što obuhvaća:

- (a) rukovoditelje u CSD-u;
- (b) zaposlenike CSD-a;
- (c) članove upravljačkog tijela CSD-a;
- (d) svaku osobu s izravnom ili neizravnom kontrolom nad CSD-om;
- (e) svaku osobu koja je usko povezana s bilo kojom od osoba navedenih u točkama (a), (b) i (c); i
- (f) svaku osobu koja je usko povezana sa samim CSD-om.

Ako dođe do mogućih sukoba interesa, CSD održava i primjenjuje prikladne postupke za njihovo rješavanje.”;

- (c) dodaje se sljedeći stavak:

„9. EBA u bliskoj suradnji s ESMA-om i članovima ESSB-a izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi podrobnijeg utvrđivanja pravila i postupaka iz stavka 2. drugog podstavka.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. siječnja 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

15. članak 27. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 2. dodaje se sljedeći podstavak:

„Za potrebe ovog članka neovisan član upravljačkog tijela znači član upravljačkog tijela koji nije u poslovnom, obiteljskom ili drugom odnosu koji dovodi do sukoba interesa s obzirom na dotični CSD ili vlasnike njegovih kontrolnih udjela, njegovu upravu ili njegove sudionike i koji nije bio u takvom odnosu tijekom pet godina koje su prethodile njegovu članstvu u upravljačkom tijelu.”;

- (b) stavci 6., 7. i 8. zamjenjuju se sljedećim:

„6. Nadležno tijelo izdaje odobrenje za rad CSD-u samo ako je bilo obaviješteno o identitetu dioničara ili čanova, bilo izravnih ili neizravnih, te fizičkih ili pravnih osoba s kvalificiranim udjelima u CSD-u i o iznosima tih udjela.

7. Nadležno tijelo odbija izdati odobrenje za rad CSD-u ako se ne uvjeri u prikladnost dioničara ili čanova s kvalificiranim udjelima u CSD-u, uzimajući u obzir potrebu osiguravanja dobrog i razboritog upravljanja CSD-om.

8. Ako postoji uska povezanost između CSD-a i drugih fizičkih ili pravnih osoba, nadležno tijelo izdaje odobrenje za rad samo ako ta povezanost ne sprečava učinkovito obavljanje nadzornih funkcija nadležnog tijela.

9. Ako osobe iz stavka 6. imaju utjecaj koji vjerojatno može dovesti u pitanje dobro i razborito upravljanje CSD-om, nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mјere kako bi se ta situacija okončala, što može uključivati oduzimanje odobrenja za rad CSD-u.

10. Nadležno tijelo odbija izdati odobrenje za rad ako zakoni ili drugi propisi treće zemlje koji vrijede za jednu ili više fizičkih ili pravnih osoba s kojima je CSD usko povezan, odnosno poteškoće u izvršavanju tih zakona ili drugih propisa, sprečavaju nadležno tijelo u učinkovitom obavljanju nadzornih funkcija.

11. CSD bez odgode:

- (a) dostavlja nadležnom tijelu informacije o vlasništvu CSD-a, a osobito o identitetu i opsegu interesa svake osobe s kvalificiranim udjelom u CSD-u;

- (b) objavljuje:

i. informacije dostavljene nadležnom tijelu u skladu s točkom (a); i

ii. prijenos vlasničkih prava koji dovodi do promjene kontrole nad CSD-om.”;

16. umeću se sljedeći članci:

„Članak 27.a

Obavješćivanje nadležnih tijela

1. CSD obavješćuje svoje nadležno tijelo o svim promjenama u svojoj upravi i dostavlja nadležnom tijelu sve informacije potrebne za procjenu njegove usklađenosti s člankom 27. stavcima od 1. do 5.

Kada postoji vjerojatnost da će ponašanje člana upravljačkog tijela dovesti u pitanje dobro i razborito upravljanje CSD-om, nadležno tijelo poduzima odgovarajuće mjere, koje mogu uključivati uklanjanje tog člana iz upravljačkog tijela.

2. Svaka fizička ili pravna osoba ili te osobe kada djeluju zajednički (predloženi stjecatelj) koje su donijele odluku o stjecanju, izravnom ili neizravnom, kvalificiranog udjela u CSD-u ili o dalnjem povećanju, izravnom ili neizravnom, takvog kvalificiranog udjela u CSD-u slijedom kojega bi udio pravâ glasa ili kapitala koji imaju dosegao ili premašio 10 %, 20 %, 30 % ili 50 % odnosno koje bi dovelo do toga da CSD postane njihovo poduzeće kći (predloženo stjecanje), o tome prvo obavješćuju nadležno tijelo tog CSD-a pisanim putem, pri čemu navode veličinu planiranog udjela i relevantne informacije, kako je navedeno u članku 27.b stavku 4.

Svaka fizička ili pravna osoba koja je donijela odluku o prodaji, izravnoj ili neizravnoj, kvalificiranog udjela u CSD-u (predloženi prodavatelj) o tome prvo pisanim putem obavješćuje nadležno tijelo, pri čemu navodi veličinu tog udjela. Ta osoba također obavješćuje nadležno tijelo ako je odlučila smanjiti kvalificirani udjel slijedom čega bi udio pravâ glasa ili kapitala kojim raspolaže pao ispod 10 %, 20 %, 30 % ili 50 % ili slijedom čega bi CSD prestao biti poduzeće kći te osobe.

3. Nadležno tijelo odmah, a u svakom slučaju u roku od dva radna dana od primjeka obavijesti iz stavka 2. i informacija iz stavka 4., pisanim putem potvrđuje njihov primjek predloženom stjecatelju ili predloženom prodavatelju.

Nadležno tijelo ima najviše 60 radnih dana nakon datuma pisane potvrde primjeka obavijesti i svih dokumenata koje treba priložiti obavijesti na temelju popisa iz članka 27.b stavka 4. (razdoblje procjene) za provedbu procjene predviđene u članku 27.b stavku 1. (procjena).

Nadležno tijelo u trenutku potvrde primjeka obavješćuje predloženog stjecatelja ili predloženog prodavatelja o datumu isteka razdoblja procjene.

4. Nadležno tijelo može tijekom razdoblja procjene, ali najkasnije 50. radnog dana tijekom razdoblja procjene, zahtijevati sve daljnje informacije koje su potrebne za dovršetak procjene. Taj se zahtjev podnosi pisanim putem, uz navođenje potrebnih dodatnih informacija.

Razdoblje procjene suspendira se tijekom razdoblja koje teče od datuma kada je nadležno tijelo uputilo zahtjev za pružanje informacija do datuma na koji je primljen odgovor predloženog stjecatelja na taj zahtjev. Ta suspenzija ne smije biti dulja od 20 radnih dana. Nadležno tijelo može u skladu sa svojim diskrecijskim pravom dodatno zatražiti dopunu ili pojašnjenje informacija, ali to ne dovodi do suspenzije razdoblja procjene.

5. Nadležno tijelo može produljiti suspenziju iz stavka 4. drugog podstavka do 30 radnih dana ako predloženi stjecatelj ima sjedište ili je uređen izvan Unije odnosno fizička je ili pravna osoba koja ne podliježe nadzoru na temelju ove Uredbe ili na temelju Uredbe (EU) br. 648/2012 ili na temelju direktiva 2009/65/EZ (*), 2009/138/EZ (**), ili 2011/61/EU (***) Europskog parlamenta i Vijeća odnosno direktiva 2013/36/EU ili 2014/65/EU.

6. Ako se nadležno tijelo, nakon dovršetka procjene, odluči usprotiviti predloženom stjecanju, ono u roku od dva radna dana, i to bez prekoračivanja razdoblja procjene, o tome pisanim putem obavješćuje predloženog stjecatelja i navodi razloge za tu odluku. Podložno nacionalnom pravu, odgovarajuće obrazloženje te odluke može se staviti na raspolaganje javnosti na zahtjev predloženog stjecatelja. Međutim, nadležno tijelo može objaviti takvo obrazloženje i bez zahtjeva predloženog stjecatelja ako je to predviđeno nacionalnim pravom.

7. Ako mu se nadležno tijelo ne usprotivi tijekom razdoblja procjene, predloženo stjecanje smatra se odobrenim.

8. Nadležno tijelo može odrediti maksimalan rok za zaključenje predloženog stjecanja i prema potrebi ga može produljiti.

9. Države članice ne smiju uvesti zahtjeve za obavlješčivanje nadležnog tijela o izravnim ili neizravnim stjecanjima pravâ glasa ili kapitala kao ni zahtjeve za odobravanje tih stjecanja od strane nadležnog tijela koji su stroži od onih utvrđenih u ovoj Uredbi.

Članak 27.b

Procjena

1. Prilikom procjenjivanja obavijesti iz članka 27.a stavka 2. i informacija iz članka 27.a stavka 4., a kako bi osiguralo dobro i razborito upravljanje CSD-om u kojem se predlaže stjecanje te uzimajući u obzir vjerojatni utjecaj predloženog stjecatelja na CSD, nadležno tijelo procjenjuje prikladnost predloženog stjecatelja i finansijsku stabilnost predloženog stjecatelja s obzirom na sve sljedeće elemente:

- (a) reputaciju i finansijsku stabilnost predloženog stjecatelja;
- (b) reputaciju, znanje, vještine i iskustvo svake osobe koja će usmjeravati poslovanje CSD-a slijedom predloženog stjecanja;
- (c) hoće li se CSD moći uskladiti s ovom Uredbom i održavati tu usklađenost;
- (d) postoje li u vezi s predloženim stjecanjem opravdani razlozi za sumnju da se obavlja ili se pokušava obaviti, ili da je obavljeno ili se pokušalo obaviti, pranje novca ili financiranje terorizma u smislu članka 1. Direktive (EU) 2015/849 odnosno sumnju da bi predloženo stjecanje moglo povećati rizik da do toga dođe.

Prilikom procjenjivanja finansijske stabilnosti predloženog stjecatelja, nadležno tijelo posvećuje posebnu pozornost vrsti poslovanja koja se obavlja i koja se namjerava obavljati u CSD-u u kojem se predlaže stjecanje.

Prilikom procjenjivanja sposobnosti CSD-a za usklađivanje s ovom Uredbom, nadležno tijelo posvećuje posebnu pozornost pitanju ima li grupa čiji će dio on postati strukturu koja omogućava učinkovit nadzor, učinkovitu razmjenu informacija između nadležnih tijela i određivanje raspodjele odgovornosti između nadležnih tijela.

2. Nadležna tijela mogu se usprotiviti predloženom stjecanju samo ako postoje opravdani razlozi za to na temelju kriterija iz stavka 1. ili ako informacije koje je pružio predloženi stjecatelj nisu potpune.

3. Države članice ne smiju uvesti nikakve prethodne uvjete u odnosu na razinu udjela koji se treba steći niti smiju dopustiti svojim nadležnim tijelima da analiziraju predloženo stjecanje u smislu gospodarskih potreba tržišta.

4. Države članice stavlju na raspolaganje javnosti popis na kojem se utvrđuju informacije koje su potrebne za provedbu procjene i koje se dostavljaju nadležnim tijelima prilikom dostave obavijesti iz članka 27.a stavka 2. Zatražene informacije moraju biti proporcionalne i prilagođene prirodi predloženog stjecatelja i predloženog stjecanja. Države članice ne zahtijevaju informaciju koje nisu relevantne za bonitetnu procjenu.

5. Neovisno o članku 27.a stavcima od 2. do 5., ako je nadležno tijelo obaviješteno o dva ili više prijedloga za stjecanje ili povećanje kvalificiranih udjela u istom CSD-u, ono prema predloženim stjecateljima mora postupati na nediskriminirajući način.

6. Nadležna tijela, bez nepotrebne odgode, jedna drugima pružaju sve informacije koje su ključne ili relevantne za procjenu. Nadležna tijela, na zahtjev, jedna drugima priopćuju sve relevantne informacije, a na vlastitu inicijativu jedna drugima priopćuju sve ključne informacije. U odluci nadležnog tijela koje je CSD-u u kojem se predlaže stjecanje izdalo odobrenje za rad navode se sva stajališta ili zadrške koje je izrazilo nadležno tijelo odgovorno za predloženog stjecatelja.

7. ESMA, u bliskoj suradnji s EBA-om, izdaje smjernice u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1095/2010 o procjeni prikladnosti svake osobe koja će usmjeravati poslovanje CSD-a, kao i o postupovnim pravilima i kriterijima ocjenjivanja za bonitetnu procjenu izravnih ili neizravnih stjecanja i povećanja udjela u CSD-ovima.

Članak 27.c

Odstupanje za CSD-ove koji pružaju pomoćne usluge bankovnog tipa

Članci 27.a i 27.b ne primjenjuju se na CSD koji je dobio odobrenje za rad na temelju članka 54. stavka 3. i koji podlaze Direktivi 2013/36/EU.

- (*) Direktiva 2009/65/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o usklađivanju zakona i drugih propisa u odnosu na subjekte za zajednička ulaganja u prenosive vrijednosne papire (UCITS) (SL L 302, 17.11.2009., str. 32.).
- (**) Direktiva 2009/138/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. o osnivanju i obavljanju djelatnosti osiguranja i reosiguranja (Solventnost II) (SL L 335, 17.12.2009., str. 1.).
- (***) Direktiva 2011/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ te uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010 (SL L 174, 1.7.2011., str. 1.).

17. u članku 28. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Odbori korisnika savjetuju upravljačko tijelo o ključnim aranžmanima koji utječu na njihove članove, uključujući kriterije za prihvatanje izdavatelja ili sudionika u njihove sustave za namiru vrijednosnih papira te o razini usluge. Razina usluge uključuje izbor mehanizma poravnjanja i namire, operativne strukture CSD-a, opsega proizvoda koji se namiruju ili evidentiraju te primjene tehnologije za poslovanje CSD-a i relevantnih postupaka.”;

18. u članku 29. umeće se sljedeći stavak:

„1.a CSD zahtijeva od izdavatelja da pribave valjanu identifikacijsku oznaku pravne osobe (LEI) i dostave je CSD-u.”;

19. članak 36. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 36.

Opće odredbe

CSD za svaki sustav za namiru vrijednosnih papira kojim upravlja ima odgovarajuća pravila i postupke, uključujući pouzdanu računovodstvenu praksu i nadzor, koji doprinose osiguravanju integriteta izdavanja vrijednosnih papira i svođenju rizika povezanih s čuvanjem i namiru transakcija vrijednosnim papirima na najmanju moguću mjeru i upravljanju njima.”;

20. u članku 40. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ako nije izvedivo ni dostupno namiriti se s računa središnjih banaka, kako je predviđeno u stavku 1., CSD može ponuditi namiru gotovinskih plaćanja za sve svoje sustave za namiru vrijednosnih papira ili za neke od njih preko računa otvorenih pri kreditnoj instituciji, preko CSD-a koji ima odobrenje za pružanje usluga navedenih u odjeljku C Priloga, neovisno o tome je li u istoj grupi poduzeća pod krajnjom kontrolom istog matičnog poduzeća, ili preko vlastitih računa. Ako CSD nudi namiru takvih gotovinskih plaćanja preko računa otvorenih pri kreditnoj instituciji, preko vlastitih računa ili preko računa drugog CSD-a, to čini u skladu s odredbama glave IV.”;

21. u članku 47. stavak 2. briše se;

22. umeće se sljedeći članak:

„Članak 47.a

Odgođena neto namira

1. CSD-ovi koji primjenjuju odgođenu neto namiru utvrđuju pravila i postupke koji se primjenjuju na taj mehanizam i na namiru neto potraživanja i obveza sudionikâ.
2. CSD-ovi koji primjenjuju odgođenu neto namiru mjere i prate kreditne i likvidnosne rizike koji proizlaze iz tog mehanizma, upravljaju njima i o njima izvješćuju nadležna tijela.

3. ESMA u bliskoj suradnji s EBA-om i članovima ESSB-a izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi utvrđivanja pojedinosti o mjerenu i praćenju kreditnih i likvidnosnih rizika CSD-ova u vezi s odgođenom neto namirom, upravljanju tim rizicima i izyješćivanju o njima.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. siječnja 2025.

Komisija se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

23. u članku 49. stavku 1. drugi i treći podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„Ne dovodeći u pitanje pravo izdavatelja iz prvog podstavka, i dalje se primjenjuje pravo trgovackih društava ili drugo slično pravo države članice na temelju kojeg su koncipirani vrijednosni papiri. Pravo trgovackih društava ili drugo slično pravo države članice na temelju kojeg su koncipirani vrijednosni papiri znači:

- (a) pravo trgovackih društava ili drugo slično pravo države članice u kojoj je izdavatelj osnovan; i
- (b) mjerodavno pravo trgovackih društava ili drugo slično pravo države članice na temelju kojeg su vrijednosni papiri izdani.

Države članice sastavljaju popis ključnih relevantnih odredaba svojeg prava trgovackih društava ili drugog sličnog prava iz drugog podstavka. Nadležna tijela taj popis podnose ESMA-i do 17. siječnja 2025. ESMA objavljuje taj popis do 17. veljače 2025. Države članice taj popis ažuriraju redovito, a najmanje svake dvije godine. Države članice ažurirani popis u tim redovitim vremenskim razmacima dostavljaju ESMA-i. ESMA objavljuje taj ažurirani popis.”;

24. u članku 52. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Kada CSD podnese zahtjev za pristup drugom CSD-u na temelju članaka 50. i 51., CSD primatelj žurno rješava zahtjev te dostavlja odgovor CSD-u podnositelju zahtjeva u roku od tri mjeseca. Ako CSD primatelj prihvati zahtjev, veza CSD-ova provodi se u razumnom roku, koji nije dulji od 12 mjeseci.”;

25. članak 54. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. CSD-u koji namjerava podmiriti gotovinska plaćanja za sve svoje sustave za namiru vrijednosnih papira ili za neke od njih preko vlastitih računa u skladu s člankom 40. stavkom 2. ili koji na drugi način namjerava pružati pomoćne usluge bankovnog tipa iz stavka 1. izdaje se odobrenje pod uvjetima navedenima u stavcima 3., 6., 7., 8. i 9.a ovog članka.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„2.a CSD-u koji namjerava podmiriti gotovinska plaćanja za sve svoje sustave za namiru vrijednosnih papira ili za neke od njih preko računa otvorenih pri kreditnoj instituciji ili preko CSD-a u skladu s člankom 40. stavkom 2. izdaje se odobrenje, pod uvjetima navedenima u stavcima od 3. do 9.a ovog članka, da u tu svrhu imenuje jedno ili više sljedećih tijela:

- (a) kreditne institucije koje imaju odobrenje za rad u skladu s člankom 8. Direktive 2013/36/EU; ili
- (b) CSD-ove koji imaju odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa na temelju stavka 3. ovog članka.

Odobrenje za imenovanje kreditnih institucija ili CSD-ova u skladu s prvim podstavkom smije se koristiti samo u pogledu pomoćnih usluga bankovnog tipa iz odjeljka C Priloga za namiru gotovinskih plaćanja za sve sustave za namiru vrijednosnih papira ili za neke od tih sustava CSD-a koji se želi koristiti pomoćnim uslugama bankovnog tipa, a ne za obavljanje bilo kakvih drugih djelatnosti.

Kreditne institucije i CSD-ovi koji imaju odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa i koji su imenovani u skladu s prvim podstavkom smatraju se posrednicima za namire.”;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. CSD-u se može izdati odobrenje za imenovanje kreditne institucije za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa za namiru gotovinskih plaćanja za sve sustave za namiru vrijednosnih papira tog CSD-a ili za neke od njih na temelju stavka 2.a točke (a) ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) kreditna institucija ispunjava bonitetne zahtjeve utvrđene u članku 59. stavcima 1., 3. i 4. te zahtjeve u vezi s nadzorom utvrđene u članku 60.;
- (b) sama kreditna institucija ne provodi nijednu osnovnu uslugu navedenu u odjeljku A Priloga;
- (c) odobrenje na temelju članka 8. Direktive 2013/36/EU koristi se samo za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa iz odjeljka C Priloga za namiru gotovinskih plaćanja za sve sustave za namiru vrijednosnih papira ili za neke od tih sustava CSD-a koji se želi koristiti pomoćnim uslugama bankovnog tipa, a ne za obavljanje bilo kakvih drugih djelatnosti;
- (d) kreditna institucija podliježe dodatnom kapitalnom zahtjevu koji odražava rizike, uključujući kreditne i likvidnosne rizike koji proizlaze iz odobravanja dnevnog kredita, između ostalog, sudionicima u sustavu za namiru vrijednosnih papira ili ostalim korisnicima usluga središnjih depozitorija vrijednosnih papira;
- (e) kreditna institucija najmanje jedanput mjesечно izvješće nadležno tijelo i jedanput godišnje u sklopu svoje javne objave kako se zahtjeva na temelju dijela osmog Uredbe (EU) br. 575/2013 obznanjuje javnosti informacije o opsegu dnevnog likvidnosnog rizika i upravljanju njime u skladu s člankom 59. stavkom 4. točkom (j) ove Uredbe; i
- (f) kreditna institucija podnijela je nadležnom tijelu odgovarajući plan oporavka kako bi se osigurao kontinuitet njezinih ključnih operacija, među ostalim u situacijama kada se likvidnosni rizik ili kreditni rizik pojavljuje kao rezultat pružanja pomoćnih usluga bankovnog tipa iz odvojenog pravnog subjekta.”;

(d) umeće se sljedeći stavak:

„4.a Ako CSD želi imenovati kreditnu instituciju ili CSD u skladu sa stavkom 2.a za podmirivanje gotovinskih plaćanja za sve svoje sustave za namiru vrijednosnih papira ili za neke od njih, ta gotovinska plaćanja ne smiju biti u valuti zemlje u kojoj CSD imenovatelj ima poslovni nastan.”;

(e) stavci 5., 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

„5. Stavak 4. ne primjenjuje se na kreditne institucije iz stavka 2.a točke (a), a stavak 4.a ne primjenjuje se na kreditne institucije i CSD-ove iz stavka 2., koji nude namiru gotovinskih plaćanja za sve sustave za namiru vrijednosnih papira CSD-a ili za neke od tih sustava ako ukupna vrijednost te gotovinske namire preko računa otvorenih pri tim kreditnim institucijama i CSD-ovima, ako je primjenjivo, izračunana tijekom razdoblja od godine dana, ne prelazi prag utvrđen u skladu sa stavkom 9.

Nadležno tijelo najmanje jedanput godišnje prati poštuje li se prag iz prvog podstavka. Nadležno tijelo svoje nalaze, zajedno s podacima na kojima se temelje, dostavlja ESMA-i i EBA-i. Nadležno tijelo također dostavlja svoje nalaze članovima ESSB-a. Ne dovodeći u pitanje članak 40. stavak 1., ako nadležno tijelo utvrdi da je prag prekoračen, nadležno tijelo od dotičnog CSD-a zahtjeva da zatraži odobrenje u skladu sa stavkom 2. Dotični CSD podnosi svoj zahtjev za odobrenje u roku od šest mjeseci.

6. Ako nadležno tijelo smatra da izloženost jedne kreditne institucije koncentraciji rizika na temelju članka 59. stavaka 3. i 4. nije dovoljno smanjena, nadležno tijelo može od CSD-a zahtijevati da imenuje više od jedne kreditne institucije ili više od jednog CSD-a iz stavka 2.a ili da imenuje kreditnu instituciju ili CSD iz stavka 2.a uz to da on sâm pruža usluge u skladu sa stavkom 2. ovog članka.

7. CSD koji ima odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa i kreditna institucija imenovana u skladu sa stavkom 2.a točkom (a) u svakom se trenutku moraju pridržavati uvjeta potrebnih za izdavanje odobrenja na temelju ove Uredbe te, bez odgode, obavešćuju nadležna tijela o svakoj bitnoj promjeni koja utječe na uvjete za odobrenje.”;

(f) u stavku 8. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„8. EBA u bliskoj suradnji s ESMA-om i članovima ESSB-a izrađuje nacrte regulatornih standarda za određivanje dodatnih kapitalnih zahtjeva iz stavka 3. točke (d) i stavka 4. točke (d) koji se temelje na rizicima.”;

(g) dodaje se sljedeći stavak:

„9. EBA u bliskoj suradnji s članovima ESSB-a i ESMA-om izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi određivanja praga iz stavka 5., kao i povezanih odgovarajućih zahtjeva za upravljanje rizikom i bonitetnih zahtjeva za smanjenje rizika u vezi s imenovanjem kreditnih institucija u skladu sa stavkom 2.a. Pri izradi tih standarda EBA uzima u obzir sljedeće:

- (a) posljedice za stabilnost tržista koje bi mogle proizići iz promjene profila rizika CSD-ova i njihovih sudionika, uključujući sistemski značaj CSD-ova za funkcioniranje tržista vrijednosnih papira;
- (b) posljedice za kreditne i likvidnosne rizike za CSD-ove, za uključene imenovane kreditne institucije i za sudionike CSD-a, koji proizlaze iz namire gotovinskih plaćanja preko računa otvorenih pri kreditnim institucijama koje ne podliježu stavku 4.;
- (c) mogućnost za CSD-ove da namiruju gotovinska plaćanja u nekoliko valuta;
- (d) potrebu za izbjegavanjem nemamjnernog prelaska s namire novcem središnje banke na namiru novcem komercijalne banke i odvraćanjem CSD-ova od namire novcem središnje banke; i
- (e) potrebu da se osiguraju jednaki uvjeti među CSD-ovima u Uniji.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. siječnja 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1093/2010.”;

26. članak 55. mijenja se kako slijedi:

(a) stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. CSD nadležnom tijelu svoje matične države članice podnosi zahtjev za odobrenje imenovanja kreditne institucije ili CSD-a koji ima odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa odnosno zahtjev da sâm pruža pomoćne usluge bankovnog tipa, kao što se zahtijeva člankom 54.

2. Zahtjev mora sadržavati sve informacije koje su potrebne nadležnom tijelu da se uvjeri da su CSD i, ako je primjenjivo, imenovana kreditna institucija ili CSD koji ima odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa, u vrijeme izdavanja odobrenja uspostavili sve potrebne aranžmane kako bi ispunili svoje obveze kako su utvrđene u ovoj Uredbi. Zahtjev mora sadržavati program operacija u kojem se utvrđuju predviđene pomoćne usluge bankovnog tipa, struktura organizacija odnosa između CSD-a i, ako je primjenjivo, imenovane kreditne institucije ili CSD-a koji ima odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa te način na koji taj CSD i, ako je primjenjivo, imenovana kreditna institucija ili CSD koji ima odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa, namjerava ispuniti bonitetne zahtjeve utvrđene u članku 59. stavcima 1., 3., 4. i 4.a te ostale uvjete utvrđene u članku 54.”;

(b) stavak 5. mijenja se kako slijedi:

i. prvi, drugi i treći podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„Tijela iz stavka 4. točaka od (a) do (e) izdaju obrazloženo mišljenje o odobrenju u roku od dva mjeseca od primjeka informacija iz tog stavka. Ako tijelo ne dostavi mišljenje unutar tog roka, smatra se da je izdalo pozitivno mišljenje.

Ako tijelo iz stavka 4. točaka od (a) do (e) izda negativno obrazloženo mišljenje, nadležno tijelo koje namjerava izdati odobrenje u roku od mjesec dana od primjeka tog negativnog mišljenja dostavlja tijelima iz stavka 4. točaka od (a) do (e) obrazloženje u vezi s negativnim mišljenjem.

Ako u roku od mjesec dana od dostavljanja tog obrazloženja bilo koje od tijela iz stavka 4. točaka od (a) do (e) izda negativno mišljenje, a nadležno tijelo ipak namjerava izdati odobrenje, svako tijelo koje je izdalo negativno mišljenje može to pitanje uputiti ESMA-i radi pomoći na temelju članka 31. stavka 2. točke (c) Uredbe (EU) br. 1095/2010.”;

ii. dodaje se sljedeći podstavak:

„Nadležno tijelo bez nepotrebne odgode obavješće tijela iz stavka 4. točaka od (a) do (e) o rezultatima postupka izдавanja odobrenja, što uključuje eventualne korektivne mjere.”;

27. članak 59. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. mijenja se kako slijedi:

i. točke (c), (d) i (e) zamjenjuju se sljedećim:

„(c) drže dovoljno kvalificiranih likvidnih sredstava u svim relevantnim valutama za pravodobno pružanje usluga namire u širokom rasponu potencijalnih scenarija otpornosti na stres, uključujući likvidnosni rizik nastao zbog neispunjavanja obveze najmanje dvaju sudionika, uključujući njegova matična poduzeća i poduzeća kćeri, kojima su najviše izloženi;

(d) smanjuju odgovarajuće likvidnosne rizike kvalificiranim likvidnim sredstvima u svakoj relevantnoj valuti, poput gotovine u središnjoj banci izdanja i u drugim bonitetnim financijskim institucijama, namjenskih kreditnih linija ili sličnih aranžmana te visoko utrživih kolaterala ili investicija koje su odmah dostupne i zamjenjive za gotovinu preko prethodno dogovorenih i vrlo pouzdanih aranžmana financiranja, čak i u ekstremnim, ali prihvatljivim tržišnim uvjetima te utvrđuju, mjere i prate svoj likvidnosni rizik koji proizlazi iz različitih financijskih institucija korištenih za upravljanje njihovim likvidnosnim rizicima;

(e) ako se upotrebljavaju prethodno dogovoreni i vrlo pouzdani aranžmani financiranja, namjenske kreditne linije ili slični aranžmani, odabiru samo bonitetne financijske institucije kao pružatelje likvidnosti; uspostavljaju i primjenjuju odgovarajuća koncentracijska ograničenja za svaki od dotičnih pružatelja likvidnosti, uključujući svoja matična poduzeća i poduzeća kćeri;”;

ii. točka (i) zamjenjuje se sljedećim:

„(i) imaju prethodno dogovorene i vrlo pouzdane aranžmane kako bi se osiguralo da mogu pravodobno u gotovinu pretvoriti kolateral koji im je dao klijent koji ne ispunjava svoje obveze, a ako se upotrebljavaju nenamjenski aranžmani, utvrđuju da su svi povezani potencijalni rizici utvrđeni i smanjeni;”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„4.a Ako CSD namjerava pružati pomoćne usluge bankovnog tipa drugim CSD-ovima na temelju članka 54. stavka 2.a prvog podstavka točke (b), CSD mora imati jasna pravila i postupke za uklanjanje svakog potencijalnog kreditnog, likvidnosnog i koncentracijskog rizika proizišlog iz pružanja tih usluga.”;

(c) u stavku 5. prvi i drugi podstavak zamjenjuju se sljedećim:

„5. EBA u bliskoj suradnji s ESMA-om i članovima ESSB-a izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda radi podrobnijeg utvrđivanja pojedinosti okvirâ i alatâ za praćenje, mjerjenje, upravljanje, izvješćivanje i objavljivanje kreditnih i likvidnosnih rizika, uključujući one koji se pojave unutar jednog dana, iz stavaka 3. i 4., kao i pravilâ i postupaka iz stavka 4.a. Ti nacrti regulatornih tehničkih standarda prema potrebi se usklađuju s regulatornim tehničkim standardima donesenima u skladu s člankom 46. stavkom 3. Uredbe (EU) br. 648/2012.

EBA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. siječnja 2025.”;

28. članak 60. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela iz prvog podstavka redovito, a najmanje svake dvije godine, procjenjuju jesu li imenovana kreditna institucija ili CSD koji ima odobrenje za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa usklađeni s člankom 59. te obavješćuju nadležno tijelo CSD-a, koje zatim o rezultatima svojeg nadzora na temelju ovog stavka, što uključuje eventualne korektivne mjere ili sankcije, obavješće tijela iz članka 55. stavka 4. i, ako je primjenjivo, kolegij iz članka 24.a.”;

(b) stavak 2. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležno tijelo CSD-a, nakon savjetovanja s nadležnim tijelima iz stavka 1. i relevantnim tijelima, preispituje i ocjenjuje najmanje svake dvije godine sljedeće.”;

ii. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležno tijelo CSD-a redovito, a najmanje svake dvije godine, obavješće tijela iz članka 55. stavka 4. i, ako je primjenjivo, kolegij iz članka 24.a, o rezultatima svojeg preispitivanja i ocjene na temelju ovog stavka, što uključuje eventualne korektivne mjere ili sankcije.”;

29. članak 67. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 2. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno razdoblje počevši od 17. rujna 2014.”;

(b) umeće se sljedeći stavak:

„2.a Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 7. stavaka 5. i 9. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno razdoblje počevši od 16. siječnja 2024.”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 2. stavka 2. i članka 7. stavaka 5. i 9. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.”;

(d) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Delegirani akt donesen na temelju članka 2. stavka 2. i članka 7. stavaka 5. i 9. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od tri mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za tri mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

30. u članku 68. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.”;

31. članak 69. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Nacionalna pravila za odobravanje CSD-ova nastavljaju se primjenjivati do datuma na koji je na temelju ove Uredbe donesena odluka o odobrenju CSD-ova i njihovih djelatnosti, uključujući veze CSD-ova, ili do 17. siječnja 2025., ovisno o tome što nastupi ranije.”;

(b) umeću se sljedeći stavci:

„4.a Nacionalna pravila za priznavanje CSD-ova iz trećih zemalja nastavljaju se primjenjivati do datuma na koji je na temelju ove Uredbe donesena odluka o priznavanju CSD-ova iz trećih zemalja i njihovih djelatnosti ili do 17. siječnja 2027., ovisno o tome što nastupi ranije.

CSD treće zemlje koji pruža osnovne usluge iz odjeljka A točaka 1. i 2. Priloga u vezi s financijskim instrumentima koncipiranim na temelju prava države članice iz članka 49. stavka 1. drugog podstavka u skladu s primjenjivim nacionalnim pravilima o priznavanju CSD-ova trećih zemalja obavješće ESMA-u o tome u roku od dvije godine od 16. siječnja 2024.

ESMA izrađuje nacrt regulatornih tehničkih standarda kojima se određuju informacije koje je CSD treće zemlje obvezan dostaviti ESMA-i u obavijesti iz drugog podstavka. Takve su informacije ograničene na ono što je apsolutno nužno, uključujući, ako je primjenjivo i dostupno:

- (a) broj sudionika kojima CSD treće zemlje pruža ili namjerava pružati usluge iz drugog podstavka;
- (b) kategorije financijskih instrumenata u vezi s kojima CSD treće zemlje pruža takve usluge; i
- (c) ukupan volumen i vrijednost takvih financijskih instrumenata.

ESMA taj nacrt regulatornih tehničkih standarda dostavlja Komisiji do 17. siječnja 2025.

Komisiji se delegira ovlast za dopunjavanje ove Uredbe donošenjem regulatornih tehničkih standarda iz prvog podstavka u skladu s člancima od 10. do 14. Uredbe (EU) br. 1095/2010.

4.b CSD treće zemlje koji je pružao osnovnu uslugu iz odjeljka A točke 3. Priloga u vezi s financijskim instrumentima koncipiranim na temelju prava države članice iz članka 49. stavka 1. drugog podstavka prije 17. siječnja 2026. dostavlja obavijest iz članka 25. stavka 2.a do 17. siječnja 2026.

4.c Ako je CSD podnio potpuni zahtjev za priznavanje u skladu s člankom 25. stavnica 4., 5. i 6. prije 16. siječnja 2024., ali ESMA do tog datuma nije donijela odluku u skladu s člankom 25. stavkom 6., nacionalna pravila o priznavanju CSD-ova nastavljaju se primjenjivati do donošenja odluke ESMA-e.”;

(c) dodaju se sljedeći stavci:

„6. Delegirani akt donesen na temelju članka 7. stavka 14. kako je primjenjiv prije 16. siječnja 2024. nastavlja se primjenjivati do datuma početka primjene delegiranog akta donesenog na temelju članka 7. stavka 5.;

Delegirani akt donesen na temelju članka 7. stavka 15. točaka (a), (b) i (g) kako su primjenjive prije 16. siječnja 2024. nastavlja se primjenjivati do datuma početka primjene delegiranog akta donesenog na temelju članka 7. stavka 10.;

7. Nadležna tijela osnivaju kolegije na temelju članka 24.a u roku od mjesec dana od datuma stupanja na snagu regulatornih tehničkih standarda donesenih na temelju članka 24.a stavka 13.

8. CSD koji je u drugoj državi članici pružao osnovne usluge iz odjeljka A točaka 1. i 2. Priloga ili koji je u drugoj državi članici uspostavio podružnicu u skladu s člankom 23. kako je primjenjiv prije 16. siječnja 2024., podliježe postupku utvrđenom u članku 23. stavcima od 3. do 6. samo u vezi s:

- (a) uspostavom nove podružnice;
- (b) promjenom opsega tih usluga.”;

32. članak 72. briše se;

33. članak 74. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„1. ESMA, u suradnji s EBA-om te nadležnim tijelima i relevantnim tijelima, podnosi izvješća Komisiji u kojima pruža procjenu trendova, potencijalnih rizika i slabosti te, prema potrebi, preporuke za preventivne ili korektivne mjere na tržištima usluga pokrivenih ovom Uredbom. Ta izvješća obuhvaćaju procjenu sljedećeg.”;

ii. točke (a), (b) i (c) zamjenjuju se sljedećim:

„(a) učinkovitosti namire za domaće i prekogranične operacije za svaku državu članicu, uzimajući u obzir barem sljedeće:

- i. broj i opseg neuspjelih namira i njihov razvoj;
- ii. učinak novčanih kazni na neuspjele namire za sve instrumente;
- iii. trajanje i glavne uzroke neuspjelih namira;
- iv. kategorije finansijskih instrumenata i tržišta u kojima odnosno na kojima su uočene najviše stope neuspjelih namira;
- v. međunarodnu usporedbu stopa neuspjelih namira;
- vi. iznos novčanih kazni iz članka 7.;
- vii. ako je primjenjivo, broj i opseg obveznih nakupa iz članka 7.a;
- viii. sve mjere koje su poduzela nadležna tijela kako bi odgovorila na situacije u kojima je učinkovitost namire tijekom šestomjesečnog razdoblja znatno niža od prosječnih razina učinkovitosti namire zabilježenih na tržištu Unije;

(aa) razinā učinkovitosti namire u usporedbi sa stanjem na glavnim tržištima kapitala trećih zemalja kao i s obzirom na instrumente kojima se trguje na takvim tržištima i vrste transakcija koje se na takvim tržištima izvršavaju;

(b) primjerenošti novčanih kazni za neuspjele namire, posebice potrebe za dodatnom fleksibilnošću s obzirom na te kazne za neuspjele namire u pogledu nelikvidnih finansijskih instrumenata;

(c) broja i opsega transakcija koje se namiruju izvan sustava za namiru vrijednosnih papira kojima upravljaju CSD-ovi i njihova razvoja tijekom vremena, uključujući usporedbu s brojem i opsegom transakcija koje se namiruju u sustavima za namiru vrijednosnih papira kojima upravljaju CSD-ovi, na temelju informacija zaprimljenih u skladu s člankom 9. i svih drugih relevantnih informacija, kao i učinka tog razvoja na konkurentnost na tržištu namire i sve potencijalne rizike za finansijsku stabilnost od internalizirane namire.”;

iii. dodaje se sljedeća točka:

„(l) postupanja s obavijestima dostavljenima u skladu s člankom 25. stavkom 2.a.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Izvješća iz stavka 1. dostavljaju se Komisiji kako slijedi:

- (a) najmanje svake dvije za izvješća iz stavka 1. točaka (a), (aa), (b), (c), (i) i (l);
- (b) svake tri godine za izvješća iz stavka 1. točaka (d) i (f);

- (c) najmanje svake tri godine, a u svakom slučaju od roku od šest mjeseci od stručnog pregleda koji je proveden u skladu s člankom 24. za izvješće iz stavka 1. točke (g);
- (d) na zahtjev Komisije, za izvješća iz stavka 1. točaka (e), (h), (j) i (k).

Izvješća iz stavka 1. dostavljaju se Komisiji do 30. travnja relevantne godine kako je utvrđeno u skladu s periodičnošću navedenom u prvom podstavku ovog stavka.”;

- (c) dodaju se sljedeći stavci:

„3. Do 17. siječnja 2025. i svake dvije godine nakon toga ESMA, u bliskoj suradnji s članovima ESSB-a, Europskom parlamentu i Vijeću dostavlja izvješće o procjeni u vezi s mogućim skraćivanjem razdoblja iz članka 5. stavka 2. prve rečenice (ciklus namire). To izvješće uključuje sve sljedeće elemente:

- (a) procjenu primjerenosti skraćivanja ciklusa namire i mogućeg učinka takvog skraćivanja na CSD-ove, mjesta trgovanja i druge sudionike na tržištu;
- (b) procjenu troškova i koristi skraćivanja ciklusa namire u Uniji, uz, prema potrebi, razlikovanje različitih finansijskih instrumenata i kategorija transakcija;
- (c) detaljan opis načina prelaska na kraći ciklus namire, uz, prema potrebi, razlikovanje različitih finansijskih instrumenata i kategorija transakcija;
- (d) pregled međunarodnog razvoja događaja u vezi s ciklusima namire i njihovim učinkom na tržišta kapitala Unije.

4. ESMA na zahtjev Komisije dostavlja analizu troškova i koristi uvođenja postupka obveznog nakupa. Takva analiza troškova i koristi uključuje sljedeće elemente:

- (a) prosječno trajanje neuspjelih namira s obzirom na finansijske instrumente ili kategorija transakcija u onim finansijskim instrumentima na koje bi se mogli primjenjivati obvezni nakupi;
- (b) učinak uvođenja postupka obveznog nakupa na tržište Unije, uključujući procjenu temeljnih uzroka neuspjelih namira na koje bi se mogli primjenjivati obvezni nakupi i analizu posljedica podvrgavanja određenih finansijskih instrumenata i kategorija transakcija obveznim nakupima;
- (c) primjenu sličnog postupka nakupa na usporedivim tržištima trećih zemalja i učinak na konkurentnost tržišta Unije;
- (d) svaki jasan učinak na finansijsku stabilnost u Uniji proizišao iz neuspjelih namira;
- (e) svaki jasan učinak na fragmentaciju tržištâ kapitala Unije proizišao iz razlika u stopama učinkovitosti namire, uključujući razloge za te razlike i odgovarajuće mјere za njihovo ograničavanje.

5. EBA u bliskoj suradnji s članovima ESSB-a i ESMA-om objavljuje godišnje izvješće o onim CSD-ovima koji imenuju druge CSD-ove ili kreditne institucije za pružanje pomoćnih usluga bankovnog tipa. U tom se izvješće uzimaju u obzir nalazi povezani s praćenjem praga koje provode nadležna tijela iz članka 54. stavka 5. te kreditne i likvidnosne posljedice za CSD-ove koji pružaju pomoćne usluge bankovnog tipa uz takav prag.

6. ESMA nakon savjetovanja s članovima ESSB-a Komisiji do 17. siječnja 2025. podnosi izvješće o primjerenosti primjene dodatnih regulatornih alata s ciljem povećanja učinkovitosti namire u Uniji.

To izvješće sadržava barem definiranje veličina transakcija, djelomičnu namiru neuspjelih trgovanja i upotrebu programâ automatskog davanja/uzimanja zajmova.

Nakon toga ESMA, slijedom savjetovanja s članovima ESSB-a, svake tri godine izvješćuje o eventualnim mogućim dodatnim alatima za povećanje učinkovitosti namire u Uniji. Ako se ne identificiraju novi alati, ESMA o tome obavješće Komisiju i nije obvezna dostaviti izvješće.

7. EBA, u bliskoj suradnji s članovima ESSB-a i ESMA-om, Europskom parlamentu i Vijeću do 17. siječnja 2026. dostavlja izvješće o procjeni gubitka preostalog iznosa kredita povezanog s preostalim kreditnim izloženostima iz članka 59. stavka 3. točke (g) i načinima njegova otklanjanja. To izvješće stavlja se na raspolaganje javnosti.”;

34. članak 75. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 75.

Preispitivanje

Komisija do 17. siječnja 2029. preispituje ovu Uredbu i priprema opće izvješće o njoj. Komisija posebno procjenjuje:

- (a) pitanja iz članka 74. stavka 1. točaka od (a) do (l) i određuje postoje li znatne prepreke za tržišno natjecanje u pogledu usluga koje podliježe ovoj Uredbi, a kojima nije posvećena dovoljna pozornost, te razmatra moguću potrebu za primjenom dodatnih mjera u cilju:
 - i. poboljšanja učinkovitosti namire;
 - ii. ograničavanja učinka propasti CSD-ova na porezne obveznike;
 - iii. rješavanja svih utvrđenih pitanja u pogledu tržišnog natjecanja ili finansijske stabilnosti povezanih s internaliziranom namicom;
 - iv. svođenja prepreka prekograničnoj namiri na najmanju moguću mjeru;
 - v. osiguravanja da nadležna tijela raspolažu odgovarajućim ovlastima i informacijama za praćenje rizika;
- (b) funkcioniranje regulatornog i nadzornog okvira za CSD-ove u Uniji, osobito onih CSD-ova čije su djelatnosti od znatne važnosti za funkcioniranje tržišta vrijednosnih papira i zaštitu ulagatelja u Uniji u najmanje dvjema državama članicama, uz poseban naglasak na prekogranično pružanje usluga, potencijalne rizike za klijente i sudionike CSD-ova, zaštitu ulagatelja i finansijsku stabilnost u Uniji;
- (c) funkcioniranje i područje primjene regulatornog i nadzornog okvira Unije za CSD-ove trećih zemalja, osobito nadzor nad takvim CSD-ovima kada pružaju usluge u Uniji, što uključuje ulogu ESMA-e.

Komisija podnosi to izvješće Europskom parlamentu i Vijeću, zajedno sa svim odgovarajućim prijedlozima.”.

Članak 2.

Izmjena Uredbe (EU) br. 236/2012

U Uredbu (EU) br. 236/2012 umeće se sljedeći članak:

„Članak 15.

Postupci nakupa

Središnja druga ugovorna strana u državi članici koja pruža usluge poravnanja za dionice osigurava postojanje postupaka kojima se poštuju svi sljedeći zahtjevi:

- (a) ako fizička ili pravna osoba koja prodaje dionice ne može isporučiti dionice za namiru u roku od četiri dana poslovanja od dana roka namire, automatski se aktiviraju postupci za nakup dionica kako bi se osigurala isporuka za namiru;

- (b) ako nakup dionica za isporuku nije moguć, kupcu se isplaćuje iznos na temelju vrijednosti dionica koje je trebalo isporučiti na dan isporuke uvećan za iznos troškova nastalih za kupca uslijed nemogućnosti namire;
- (c) fizička ili pravna osoba koja propusti izvršiti namiru nadoknađuje sve iznose plaćene u skladu s točkama (a) i (b).".

Članak 3.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Međutim, sljedeće točke članka 1. primjenjuju se od 17. siječnja 2026.:

- (a) točka 3., kad je riječ o članku 7. stavku 3. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) br. 909/2014;
- (b) točka 13. podtočka (a);
- (c) točka 22., kad je riječ o članku 47.a stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) br. 909/2014;
- (d) točka 25. podtočka (e);
- (e) točka 27. podtočka (a).

Uz navedeno, članak 1. točka 33. podtočke (a) i (b) primjenjuju se od 1. svibnja 2024.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourg 13. prosinca 2023.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednik
P. NAVARRO RÍOS